
Besturingsfilosofie Renkum

Loslaten in verbondenheid

Kadernotitie deel 2:
inventarisatie

September 2014

Deel 2

Een inventarisatie

Conclusies

Omdat samenwerking een belangrijke pijler is, heeft de gemeente een inventarisatie opgesteld van de huidige samenwerkingsverbanden in de verschillende geledingen van de samenleving¹.

De behoefte aan deze inventarisatie ligt mede bij twee van de directe aanleidingen om een besturingsfilosofie op te stellen:

De versterking van de bestuurskracht en de decentralisaties (op het sociale domein) met de bijbehorende regionalisatie.

Samenwerking met inwoners en haar gemeenschapsverbanden

Gemeente Renkum kent diverse relaties met haar inwoners en hun gemeenschapsverbanden. De gemeente werkt bijvoorbeeld samen met adviesorganen, (ontspannings-)verenigingen, belangengroeperingen, klankbordgroepen of individuen. Veel mensen zetten zich in voor uiteenlopende doelen/initiatieven.

Kortom: Gemeente Renkum kent een vitale samenleving.

Er is wel een tendens te herkennen in de wijze waarop de gemeente de inwoners en de gemeenschapsverbanden betreft bij haar taakinvulling. De gemeente gaat van een aanbodgerichte benadering naar een meer vraaggerichte én activerende benadering.

De inzet daarbij is om burgers en hun gemeenschapsverbanden minder afhankelijk te maken van gemeentelijke ondersteuning. Hierdoor ontstaat een gelijkwaardiger positie tussen gemeente en burgers. De kennis en kunde liggen immers op vele terreinen zowel in de samenleving als bij de gemeentelijke organisatie. Daarnaast kan de samenwerking met burgers en hun gemeenschapsverbanden ervoor zorgen dat draagvlak voor ideeën wordt vergroot.

¹) Onder een **samenleving** wordt verstaan een groep mensen, waarbinnen interactie bestaat. Afhankelijk van de context kan men het begrip samenleving beperken of uitbreiden van minimaal twee personen of de gemeenschap van alle mensen (gemeente, staat, maatschappij).

Samenwerking met (medeverantwoordelijke) partners

Gemeente Renkum werkt veel samen met (mede) verantwoordelijke partners. Vaak betreffen dit opdrachtgever – opdrachtnemer relaties (dus een niet gelijkwaardige samenwerkingsrelatie). Daarnaast werkt zij op gelijkwaardiger basis onder meer samen met het onderwijs in het LEA (Lokaal Educatieve Agenda) en met de woningbouwcorporaties. Dit zijn samenwerkingsverbanden die in de wet zijn vastgelegd en gericht op de gedeelde verantwoordelijkheid en op het delen van kennis.

Maatschappelijke partners hebben kennis van beleiduitvoeringsaspecten, kennis die de gemeente niet (meer) in huis heeft.

De gemeente werkt op vele terreinen samen met een beperkt aantal partners. Deze samenwerkingen zijn veelal geïnstitutionaliseerd. Een bewustzijn van een wederzijdse afhankelijkheid is in dit geval van belang. De initiatieven die vanuit inwoners komen en die zich op het werkkterrein van de partners bevinden, vergen een positieve houding en reactie van de gemeente en van partners. Dit is een uitdaging voor zowel gemeente als de maatschappelijke partners

Samenwerking met andere overheden

Gemeente Renkum werkt met veel gemeenten samen; geografisch gezien meestal richting regio Arnhem. Bij vier samenwerkingen is er sprake van een andere richting.

Bij de samenwerking met het veiligheidshuis is gekozen voor de regio West Veluwe Vallei, vanwege de geografische organisatie van de politie indertijd. Dit veiligheidshuis bestond eerder dan dat in Arnhem.

De samenwerking binnen platform water is ook richting Wageningen, het gaat zelfs over de grenzen van provincie Utrecht in.

Een ander samenwerkingsverband is de samenwerking met een aantal gemeenten in het kader van de Wet op de Sociale Voorzieningen via de Permar.

De Afval Combinatie Valei, de uitvoeringsorganisatie die in onze gemeente het huisafval ophaalt, is een vierde.

Het ontstaan van deze laatste twee samenwerkingsverbanden met de Vallei-regio gemeenten heeft een historische en financiële achtergrond.

Veel van de intergemeentelijke samenwerkingen zijn door het Rijk gewenst in het kader van de gewenste bestuurskracht en zijn deels ook wettelijk afgedwongen zoals het samenwerkingsverband decentralisaties rondom Arnhem of de VGGM. Deze samenwerkingsverbanden richten zich gedeeltelijk op het gebied van beleidsuitvoering en gedeeltelijk op het oplossen van grote vraagstukken die zowel lokaal, regionaal als landelijk spelen.

De G-5 samenwerking is geheel gericht op het gebied van beleidsuitvoering en is een vrijwillige keuze van betrokken gemeenten. De samenwerking is gebaseerd op de zogenaamde 3 k's: kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten. Alle drie punten zijn voor de middellange en lange termijn van belang. Daarbij komt het criterium 'kosten' steeds nadrukkelijker in de overwegingen naar voren. De gemeente ziet zich immers de komende jaren gesteld voor grote bezuinigingsoperaties.

Concluderend kunnen we het volgende stellen:

- **Doorgaan met deze intergemeentelijke samenwerking belemmert niet een mogelijk toekomstige discussie van gemeentelijke herindeling, omdat het om uitvoeringsgerichte taken gaat (zie ook par. 3.5. op pag. 18 deel 1).**
- **Gemeente Renkum is niet verplicht om op alle uitvoeringsgerichte onderdelen de samenwerking binnen het totale G5-verband aan te gaan.**
- **Door een verdere digitalisering hoeft de geografische nabijheid steeds minder een rol te spelen bij het gezamenlijk oppakken van uitvoeringsgerichte taken.**

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor de gemeente is nogal divers en kan verschillen

- per beleidsveld
- per beleidsvoeringfase
- in detaillering

Op het ene beleidsterrein bestaat er van (Rijk)overheidswege een verplichting tot beleidvorming (strategische beleidvorming) of tot het opstellen van verordeningen of beleidsregels (operationele beleidvorming). In dit geval is het wettelijk kader agendabepalend, denk hierbij aan de Wmo en de Wet Milieubeheer (afvalinzameling).

Op het andere beleidsterrein kan het Rijk gedetailleerde regels voor de beleidvorming (strategische en tactische beleidvorming) of voor de uitvoering (operationele beleidvorming) zelf geven. Dit kunnen inhoudelijke verplichtingen zijn, maar ook procedurele (bijvoorbeeld regels voor inspraak en de wijze waarop inwoners betrokken dienen te worden).

In het eerste geval kan de gemeente zelf bepalen, uiteraard binnen de wettelijke kaders, op welke wijze en hoe gedetailleerd ze uitvoering wil geven aan haar wettelijke verplichtingen. In het tweede geval kan dat veel minder. In beide gevallen kan de gemeente beoordelen in hoeverre ze zelf de beleidsuitvoering ter hand neemt, of dat door een andere organisatie laat doen en onder welke condities dat gebeurt.

Uit de inventarisatie blijkt dat de gemeente in sommige programma's veel verplichtingen heeft, waarbij het Rijk ook verplichtingen heeft opgesteld voor de beleidsuitvoering. Ofwel de gemeente voert in dit programma veel uit in medebewind en heeft weinig autonomie. Een voorbeeld hiervan is programma 1 Werk & Inkomen van de begroting.

In programma 7 Sport, kunst & cultuur van de begroting zie je juist het tegenovergestelde. De gemeente kent hier weinig wettelijke verplichtingen in beleidsvoorbereiding en in beleidsuitvoering. De gemeente voert hier weinig uit in medebewind en veel in autonomie.

Zo is per programma een indicatief overzicht gemaakt tussen wettelijke taken en niet-wettelijke taken.

Het ontbreken van een wettelijk kader (wet- en regelgeving van Rijksweg) wil niet zeggen dat een gemeente helemaal geen verantwoordelijkheid op het betreffende aandachtsgebied heeft. Op sommige terreinen benoemt de Grondwet een zorgplicht: “de overheid moet ‘zorg dragen voor’.”

Daarnaast bestaan er tussen de verschillende beleidssectoren raakvlakken. Zo bestaat er geen wettelijke verplichting tot het stimuleren van sport(voorzieningen), maar sport heeft sterke relaties met het welzijn van de mensen. En hiervoor heeft de gemeente een grondwettelijke zorgplicht.

Deze inventarisatie is een eerste aanzet en vraagt om een nadere verdieping en een regelmatige actualisering.

Ombuigingstrajecten

Vanaf 2007 zijn de eerste stappen gezet om meer na te denken over welke taken de gemeente moet uitvoeren, naast een verdere verbetering van efficiency. Deze lijn werd in de bezuinigingsronde van 2009 verder gevolgd. In het ombuigingstraject van 2012 werd de lijn die sinds 2007 wordt gevolgd doorgetrokken. Daarbij werd ook nog de WMO-kantelingsgedachte betrokken. Daardoor werden een aantal bovenwettelijke taken ter discussie gesteld. Niet ‘zorgen voor’, maar ‘zorgen dat’ was het credo.

In dit proces van ombuigingen vormt de wens om een besturingsfilosofie op te stellen een logische stap.

Inhoudsopgave

Inventarisaties	7
1.1. De bestaande samenwerkingsverbanden	8
1.1.1. Samenwerking met mede verantwoordelijke partners	10
<i>Samenwerking met scholen LEA-overleg</i>	11
<i>Samenwerking met (grote) culturele en toeristisch recreatieve instellingen</i>	14
<i>Samenwerking met de sociaal-maatschappelijke partners</i>	16
<i>Samenwerking in ontwikkeling: Wijkgericht Werken</i>	18
1.1.2. Samenwerking met andere overheden.....	20
<i>G-5 samenwerking</i>	21
<i>ODRA/MRA</i>	23
<i>G11 –Vier decentralisaties op het sociaal domein</i>	25
<i>G16 (VGGM-gezondheid)</i>	27
<i>G16 (VGGM-veiligheid)</i>	28
<i>Stadsregio – G20</i>	29
<i>Veiligheidshuis West Veluwe Vallei</i>	31
<i>G60 Govunited</i>	32
1.1.3 Samenwerking met inwoners en hun gemeenschapsverbanden	36
<i>Groenonderhoud/ plantsoenen door inwoners</i>	37
<i>Dorpsplatforms</i>	38
<i>Adviesorganen</i>	39
2 Wettelijke taken en verantwoordelijkheden	40
<i>Programma 1: Werk en Inkomen</i>	41
<i>Programma 2: zorg, educatie en maatschappelijke participatie</i> ..	43
<i>Programma 3: Ruimtelijke ontwikkeling, bouwen en wonen</i>	47
<i>Programma 4: Milieu, Natuur en handhaving</i>	49
<i>Programma 5: Veiligheid</i>	51
<i>Programma 6: Verkeer</i>	53
<i>Programma 7: Sport, kunst en cultuur</i>	55
<i>Programma 8: bedrijvigheid, recreatie en toerisme</i>	56
<i>Programma 9: Burger, bestuur en organisatie</i>	57

3 Ombuigingstrajecten	58
Bijlagen	60

Inventarisaties

In deel 1 hebben we de drie hoofdpogaven, volgend uit de ontwikkelingsambitie (theoretisch) nader uitgewerkt.

Onder de hoofdpogave 'horizontaal verbindingen aangaan' hebben we drie deelopgaven onderscheiden rond samenwerking:

Deelopgave 1: samenwerking medeverantwoordelijke partners

Deelopgave 2: (intergemeentelijke) samenwerking andere overheden

Deelopgave 3: samenwerking burgers

In dit deel 2 doen we eerst verslag van een inventarisatie naar

- de huidige stand van zaken rond de drie genoemde samenwerkingsverbanden (paragraaf 1.1.).

Vervolgens komen de resultaten aan de orde van de volgende inventarisaties:

- de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de gemeente (het wettelijk kader vormt de grens van het 'verticaal op afstand zetten' en tevens een basiskennis voor mogelijke bezuinigingen) (paragraaf 1.2.)
- de stand van zaken van de diverse ombuigingen en bezuinigingstrajecten (paragraaf 1.3.)

1.1. De bestaande samenwerkingsverbanden

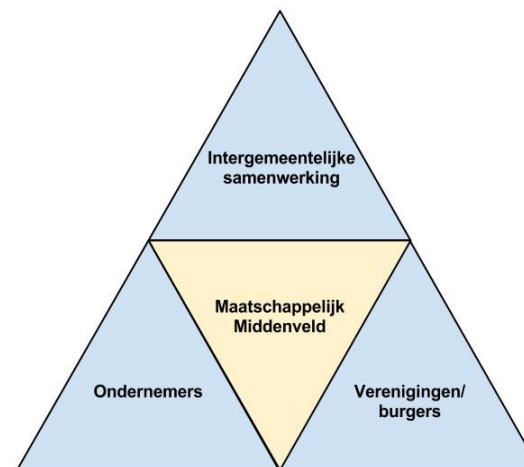
De gemeente is er door en voor de samenleving. Daardoor kent de gemeente zeer brede contacten in de samenleving. Deze contacten kunnen variëren van een opdrachtgever/opdrachtnemer (OGON) relatie (meestal via een vorm van aanbesteding tot stand gekomen), een structurele overlegsituatie of een tijdelijk of structureel samenwerkingsverband.

Het betreft contacten met alle geledingen van de samenleving:

- andere overheden,
- ondernemers, het bedrijfsleven, de markt
- burgers en hun gemeenschapsverbanden (bijvoorbeeld verenigingen) en
- diverse maatschappelijke organisaties en instellingen in het zgn. maatschappelijk middenveld (medeverantwoordelijke 'professionele' partners), ook wel aangeduid met de term 'civil society'.

Deze vier geledingen in de samenleving hebben allemaal onderlinge relaties met elkaar. Samenvattend zou je deze relaties in een driehoek kunnen plaatsen (zie figuur 1). In deel 1 hebben we al aangegeven dat de grenzen tussen de te onderscheiden geledingen in de samenleving niet altijd even scherp zijn te trekken en in de tijd nog wel eens willen verschuiven.

In deze paragraaf gaan we dieper in op de ontwikkelingen die gaande zijn op drie van de vier geledingen. Dit is de samenwerking met medeverantwoordelijk partners, de samenwerking met andere overheden en de samenwerking met inwoners met hun gemeenschapsverbanden.

Figuur 1 Driehoek van de samenleving

De vierde geleding, ondernemers, nemen we niet in de inventarisatie mee. Met deze geleding bestaan wel enkele (soms ad hoc) overlegvormen, maar nog geen structurele samenwerkingsverbanden. Voor de gemeente wordt echter een verbinding leggen met het bedrijfsleven van steeds meer belang, omdat het bedrijfsleven een belangrijke rol kan vervullen in een verhoging van samenbinding en leefbaarheid in de lokale samenleving. (commerciële) Ondernemingen geven namelijk steeds meer blijk dat zij mede-verantwoordelijkheid voor de samenleving willen dragen. Denk maar aan de opkomst van maatschappelijk verantwoord ondernemen, maatschappelijke stageplaatsen, sponsoring van maatschappelijke activiteiten of 'social return on investment'. Ondernemingen willen hun verantwoordelijkheid nemen en uitdragen.

In onze netwerksamenleving wordt het steeds belangrijker om krachten te bundelen (synergie) en om samen te werken. Dit lijkt logisch te passen in onze ‘poldercultuur’, maar goed samenwerken vraagt wel wat van de partners en de gemeente.

In de diversiteit in de samenwerkingsverbanden maakt de gemeente deel uit van veel verschillende werelden. De gemeente kan één van de organisaties zijn die verbinding legt tussen deze werelden en kan met organisaties in die werelden gaan *samenwerken om vanuit ieders eigen wereld een specifieke bijdrage te leveren aan de samenleving*.

In een netwerksamenleving kunnen op deze manier diverse samenwerkingsverbanden *naast elkaar* bestaan en kunnen dergelijke samenwerkingsverbanden *tijdelijk van aard* zijn en *in de tijd variëren in samenstelling*.

In een netwerk van verschillende samenwerkingsverbanden bestaan organisaties, daar kan de gemeente één van zijn, die deelnemen aan meerdere samenwerkingsverbanden: zij vormen *knooppunten* in het netwerk.

Voor Renkum zijn met name de partners die een knooppunt vormen van groot belang. De gemeente wordt voor de realisatie van haar beleidsdoelen ook steeds afhankelijker van deze partners.

Voor de kadernotitie heeft er een interne inventarisatie plaatsgevonden op het gebied van samenwerkingen. Een eerste inventarisatie is breed ingestoken om inzicht te krijgen in het totale relatienetwerk van de gemeente. Hierin zijn bijvoorbeeld ook subsidieverstrekingen en verhuringen meegenomen. Dit leverde ongeveer 600 items op.

Bij een tweede stap is naar een bundeling gezocht op overeenkomst in het beleidsdoel of –veld, op juridische relaties naar onderwerp en op burgerparticipatie. Dit bracht het aantal items onder de 200. Als derde stap zijn voor de belangrijkste (soms gebundelde) samenwerkingsverbanden factsheets ingevuld (zie bijlagen).

In deze Kadernotitie geven we een analyse van de bestaande in ontwikkeling zijnde samenwerkingsverbanden aan de hand van een aantal belangrijke thema’s:

- Het wettelijk kader
- Het betreffende beleidsveld en fase in het beleidvoeringsproces
- De samenwerking zelf (welke partijen en welke vorm)
- De onderliggende motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan
- De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente (sturing)
- De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

In de analyse geven we ook de onderlinge verbanden in de samenwerkingsrelaties aan.

Het moge duidelijk zijn dat deze inventarisatie een momentopname is. De verschillende processen van de diverse samenwerkingsverbanden, zoals boven al is genoemd, blijven niet stilstaan. Zij lopen gewoon door en zijn soms als zeer dynamisch te kwalificeren.

1.1.1. Samenwerking met mede verantwoordelijke partners

Onder mede verantwoordelijke partners verstaan we in eerste instantie de organisaties in het zgn. maatschappelijke middenveld. Deze vaak hybride en geïnstitutionaliseerde organisaties komen vanuit historisch perspectief uit de bevolking (samenleving) zelf voort. In de roep om 'vermaatschappelijking' worden met name deze organisaties naast de overheid begrepen. Veel van deze organisaties werken over de grenzen van de gemeente heen. Ook deze organisaties hebben vanuit efficiency-overwegingen te maken gehad met schaalvergroting. Een organisatie heeft daarmee meerdere gemeenten als klant en/of als opdrachtgever. Hierdoor ontstaat vanuit de diverse gemeenten een behoefte aan intergemeentelijke afstemming.

Deze partners zijn belangrijk in het gehele netwerk van de gemeente. Zij werken namelijk in meerdere samenwerkingsverbanden, op soms verschillende beleidsvelden. Deze partners zijn een knooppunt in het netwerk. De gemeente wordt voor haar beleidsdoelen dan ook steeds afhankelijker van deze partners.

De volgende samenwerkingsverbanden zijn in de kadernotitie meegenomen:

Samenwerking	Onderwerp	Aantal partners	Wettelijk verplicht	keuze in partner?	In par. 1.1.1 Kadernotitie
Werkvoorzieningen	Arbeidsparicipatie	2	Ja	Ja	Ja
LEA-overleg	Onderwijs	Vast 3 partners, per thema flexibel	Ja	Nee	Ja
PPO de Link	Onderwijs	11 partners	Nee	Ja	Nee
Gemeenschappelijke regeling onderwijszaken	Onderwijs	10 partners	Nee	Nee	Nee
Grote culturele en toeristisch instellingen	Cultuur, educatie en toerisme	4	Nee	Ja	Ja
Woningbouwcorporaties	Volkshuisvesting	2 partners	Ja	Nee	Ja
Sociaal-maatschappelijke partners	Welzijn	Divers	Soms	soms	Ja
Wijkgericht werken	Welzijn	Divers	Nee	Ja	Ja
VGGM Veiligheid	Veiligheid				Bij overheden par. 1.1.2
VGGM Gezondheid	Publieke gezondheid				Bij overheden par. 1.1.2
4 Decentralisaties	Decentralisaties				Bij overheden par. 1.1.2

Samenwerking met werkvoorzieningen

Wettelijk kader

De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) maakt het mogelijk dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het realiseren van passende arbeidsplaatsen voor Wsw'ers. Dit volgt uit artikel 1 lid 3 van de Wet op sociale werkvoorzieningen. Daarin staat: "het college draagt er zorg voor dat aan zoveel mogelijk ingezetenen die geïndiceerd zijn, een dienstbetrekking wordt aangeboden voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden".

De gemeente verstrekt subsidie aan de werkgever en vergoedt de begeleiding en eventuele aanpassingen van de werkplek. Mensen met een indicatie voor de Wsw die begeleid willen werken, kunnen gebruik maken van een persoonsgebonden budget. De regels die de gemeente stelt aan het persoonsgebonden budget, legt de gemeente vast in een verordening (Art. 7 lid 10 Wsw).

Beleidsproces/ beleidsveld

Samenwerking is vooral op beleidsuitvoering

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

- PERMAR (Personen marketing)
- Presikhaaf Bedrijven

Permar is een samenwerking tussen de gemeenten Ede, Wageningen, Scherpenzeel, Renkum en Barneveld. Naast bovenstaande organisaties werkt gemeente Renkum actief samen met werkgevers, waarmee wordt gezocht naar mogelijke werk-leerplekken.

Presikhaaf bedrijven is een samenwerking tussen 11 gemeenten. Gemeente Renkum neemt geen deel in dit samenwerkingsverband, maar werkt wel samen met hen om ook hier mensen te plaatsen. Het merendeel van de WSW-geïndiceerden van Gemeente Renkum werkt bij de Permar (iets meer dan 100 personen).

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

September 2014

Deze samenwerking met Permar is historisch ontstaan vanuit de gemeentelijke centrale werkplaatsen rond 1950. Met name inwoners van Renkum kozen om in Ede te gaan werken waardoor er meer inwoners van onze gemeente in Ede werkten dan in Arnhem. Mensen die in het dorp Renkum woonden waren meer gericht op de westkant.

Regie (sturing)

PERMAR is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Ede, Wageningen, Scherpenzeel, Renkum en Barneveld. Het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur bestaan uit wethouders (met werkvoorziening in de portefeuille) van de deelnemende gemeenten. Alle leden hebben een gelijk stemrecht.

Gemeente Renkum neemt geen deel aan de Gemeenschappelijke Regeling van Presikhaaf Bedrijven. Met Presikhaaf Bedrijven is alleen een samenwerkingsconvenant opgesteld.

Met beide organisaties is er sprake van regelmatig ambtelijke afstemming.

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

Bij de PERMAR zou in eerste instantie de gemeente de gemeenschappelijke regeling moeten afkopen.

Kosten van totale liquidatie Permar werden medio 2012 geschat op € 12.317.000, nog los van de kosten voor het ontslag van Wsw-werknemers van circa € 20.000.000.²

Een eventueel alternatief gezien de ligging is dan Presikhaaf Bedrijven. De exploitatietekorten en re-organisatiekosten hiervan zijn in verhouding veel hoger dan Permar WS. Daarnaast is de individuele gemeentelijke invloed kleiner, omdat dit een Gemeenschappelijke regeling van 11 gemeenten is.

Samenwerking met scholen LEA-overleg

Wettelijk kader

² Vijf scenario's voor uitvoering WetWerkenaarVermogen – 16 maart 2012

Het college van burgemeester en wethouders is vanuit de wet op het primair onderwijs verplicht om minimaal één keer in het jaar een overleg te plannen met minimaal drie 'eerstelijns' partners de zogenaamde Lokale Educatieve Agenda-overleg (LEA-overleg). Dit overleg vindt plaats tussen gemeente, schoolbesturen en kinderopvanginstellingen. Al naar gelang de wens kunnen meer partners betrokken worden in het overleg. Het college krijgt de verantwoordelijkheid dat de partners onderling afspraken maken over (in de wet) bepaalde onderwerpen (zie artikel 167a WPO en artikel 118a WVO).

De volgende onderwerpen móeten worden behandeld:

- segregatie en integratie;
- onderwijsachterstanden;
- een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand en toelatingsprocedures;
- de doorlopende lijn van voorschoolse educatie naar basisonderwijs.

[Beleidsproces/ beleidsveld](#)

Het doel van het LEA-overleg is een sluitende onderwijs/zorgstructuur. Het LEA-overleg is een hulpmiddel om de integraliteit tussen onderwijs, zorg en welzijn te borgen.

[Samenwerkingen \(welke partijen en welke vorm\)](#)

De drie eerstelijnspartners: gemeente, schoolbesturen en kinderopvanginstellingen/peuterspeelzalen. Al naar gelang het thema van de bijeenkomst schuiven andere partijen uit het jeugdveld aan bij het overleg.

[Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan](#)

De gemeente is verplicht om het LEA –overleg te initiëren, de partners zijn verplicht om hierbij aan te sluiten. Door het participeren aan het overleg wil men tot gezamenlijk gedragen afspraken komen over diverse onderwerpen die onderwijs direct of indirect raken.

[Regie \(sturing\)](#)

In vele wetten wordt de gemeente opgedragen de regie te voeren. Deze rol komt ook voor bij het onderwijs. De gemeente mag niets zeggen over de inhoud van het onderwijs, maar heeft wel een regietaak op bijvoorbeeld de doorgaande lijn in het onderwijs. Daarnaast heeft de gemeente de verplichting tot het voeren van overleg met alle onderwijsinstellingen (waaronder voor- en vroegschoolse educatie) in de vorm van de lokale educatieve agenda. Omdat hierin sprake is van een horizontale verhouding tussen gelijken worden dergelijke relaties niet vastgelegd in verordeningen, maar in arrangementen of procedures die partijen met elkaar afspreken.

Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de afspraken (artikel 167 lid 2 ad b WPO). Om tot werkbare afspraken te kunnen komen kent de LEA drie overlegvormen die de gemeente initieert en faciliteert.

De vaste overleggroepen zijn als volgt ingedeeld:

- VVE-tafel (Voor- en Vroegschoolse Educatie): aan dit overleg nemen deel kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheek, logopedie en consultatiebureau.
- Directeurenoverleg: aan dit overleg nemen alle directeuren van het basisonderwijs deel en de vertegenwoordigers van de onderbouw van het Voortgezet Onderwijs. Afhankelijk van de agenda nemen bijvoorbeeld politie, leerplicht, coördinator Centrum voor Jeugd en Gezin, bibliotheek of sportfederatie deel.
- Besturenoverleg: hieraan nemen schoolbesturen en de wethouder onderwijs deel. Op de agenda staan onder andere onderwijshuisvesting, passend onderwijs, segregatie, voor- en vroegschoolse educatie. Indien nodig kunnen de besturen van de kinderopvang eveneens aanschuiven

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

Dit is niet mogelijk. Wel mogelijk is om het aantal partners dat betrokken is bij dit overleg te minimaliseren, tot het wettelijk minimum. Hetzelfde met het aantal onderwerpen. De gevolgen zijn dan dat samenhang en synergie voor een deel zullen verdwijnen. Dit heeft weer mogelijke gevolgen op andere terreinen zoals het Wmo of integratie-beleid.

Samenwerking met (grote) culturele en toeristisch recreatieve instellingen

Wettelijk kader

Gemeente Renkum heeft op cultureel gebied contacten met veel partijen, vooral kleine partijen. Deze kleine partijen worden veelal door vrijwilligers georganiseerd. Dit zijn relaties met inwoners (die komen later in paragraaf 1.3. ter sprake). Hier hebben we het specifiek over samenwerkingen op cultureel-toeristisch gebied met grote instellingen, zoals: bibliotheek Veluwezoom, Musea, RBT-KAN³

Gemeente Renkum werkt samen met grote culturele instellingen en steunt hen bijvoorbeeld met subsidies. Er zijn geen wetten die de gemeente dwingen deze samenwerking aan te gaan. Echter in de grondwet staat in artikel 22 lid 3:

- "Zij (de overheid) scheidt voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding".

Alleen rondom de bibliotheek betaalt er verdere wetgeving. Indien er binnen de gemeentegrenzen een bibliotheek aanwezig is, dan is de gemeente namelijk verplicht om abonnementen voor de jeugd tot en met 14 jaar gratis te verstrekken. Het hebben van een bibliotheek binnen de gemeentegrenzen is op zichzelf niet wettelijk verplicht.

Beleidsproces/ beleidsveld

Gemeente bezit een strategische visie, "Cultuurvisie gemeente Renkum 2005-2015". Hier staan de beleidskeuzes genoemd van de gemeente. Het beleidsveld cultuur heeft heel veel raakvlakken met andere (verplichte)beleidsterreinen, zoals WMO, onderwijs of vastgoedbeheer.

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

- Bibliotheek Veluwezoom (ook een intergemeentelijke samenwerking),
-

- Musea (Airborne Museum en museum Veluwezoom)
- RBT-KAN (valt onder Stadsregio)

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

Op cultureel en toeristisch gebied heeft Gemeente Renkum twee kernkwaliteiten benoemt, namelijk de airborne-geschiedenis en de kunstenaarskolonie.

De gemeente werkt met de instellingen samen om juist deze kernkwaliteiten effectief op de 'markt' te brengen. Het is dan belangrijk dat alle instellingen dezelfde boodschap brengen, dat er samenhang is. De gemeente streeft naar deze samenhang.

Regie (sturing)

Gemeente Renkum heeft steeds minder mogelijkheden om de grote culturele instellingen te sturen. De gemeente is geen onderdeel van de musea, zit niet in de directie. Zij kan sturing geven door middel van (structurele) subsidies. Met een verandering van prioriteiten binnen het gemeentelijk budget, waardoor er minder subsidiemogelijkheden voor culturele instellingen zijn, is ook deze mogelijkheid tot sturing minder geworden.

Bibliotheek Veluwezoom is een organisatie die bibliotheken beheert in drie verschillende gemeenten, Rheden, Rozendaal en Renkum. Deze drie gemeenten stellen gezamenlijk een bibliotheekbeleidskader op (aangevuld met een eigen gemeentelijke uitwerking). Gemeenteraden stellen deze vast. De komende jaren wordt onderzocht in hoeverre een samenwerking bewerkstelligd kan worden met bibliotheek Arnhem. Het gaat dan alleen om backoffice processen en overhead en niet de bibliotheekfunctie.

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

Wanneer de samenwerking met de grote culturele instellingen wordt beëindigd zal samenhang tussen deze organisaties verdwijnen. De instellingen kunnen de samenwerking dan mogelijkwel zelf oppakken.

³ Regionaal Bureau Toerisme- Knooppunt Arnhem Nijmegen
September 2014

Samenwerking met corporaties (Vivare, WZN)

Wettelijk kader

De overheid heeft de grondwettelijke opdracht goed wonen te bevorderen. In het bijzonder betreft dat de gemeenten. Zij staan het dichtst bij de inwoner. Van een gemeente wordt verwacht dat zij een visie heeft op haar taak. Om haar taken en verantwoordelijkheden op het gebied van wonen en volkshuisvesting te realiseren werkt Gemeente Renkum samen met woningbouwcorporaties. De taken en verantwoordelijkheden zijn te splitsen in twee delen:

- Sociale woningbouw en
- Woningtoewijzing voor specifieke doelgroepen

De gemeente is in de nabije toekomst wettelijk verantwoordelijk om een woonvisie op te stellen. In deze woonvisie moet de gemeente aangeven hoe ze met bovenstaande taken en verantwoordelijkheden wil omgaan.

De woonvisie is weer de basis voor de gemeente om met wooncorporaties prestatieafspraken te maken

Deze onderlinge verantwoordelijkheden en verhoudingen zijn vastgelegd in de woningwet, de huisvestingswet en het Besluit Beheer Sociale Huursector (BBSHH).

Als uitwerking van de Huisvestingswet kent de gemeente in Stadsregioverband een regionale huisvestingsverordening. Zodoende vindt er een afstemming plaats binnen de regio op het gebied van wonen.

Beleidsproces/ beleidsveld

Gemeente komt de corporaties tegen op het gebied van bouwen en wonen, leefbaarheid en duurzaamheid. De corporaties hebben hun eigen verantwoordelijkheid, maar komen de gemeente tegen in de beleidsvormende en kaderstellende fase van het beleidsvoeringproces.

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

De gemeente heeft relaties met de volgende toegelaten instellingen:

- Woonzorg Nederland (een landelijk toegelaten instelling, gericht op huisvesting ouderen)
- Vivare (de enige lokale toegelaten instelling)
- Stadsregio

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

In de grondwet staat in artikel 22, lid 2: “bevordering van voldoende woongelegenheden is voorwerp van zorg der overheid”.

Woningbouwcorporaties en gemeente delen deze verantwoordelijkheid.

Het is dan ook logisch om de samenwerking aan te gaan met elkaar.

Daarnaast wordt afstemming tussen woningbouwcorporaties en gemeenten (in de zin van prestatie-afspraken) gestimuleerd door het ministerie van infrastructuur en milieu.

Regie (sturing)

De gemeente stelt een woonvisie op. Deze woonvisie vormt het richtsnoer van de activiteiten van Vivare en is de basis voor jaarlijkse prestatieafspraken met hen.

Jaarlijks brengt Vivare verslag uit aan de gemeente over deze prestatieafspraken. Dit gebeurt aan de hand van een activiteitenoverzicht en een jaarverslag. De gemeente moet deze goedkeuren.

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

Met één lokale toegelaten instelling (Vivare) kent de gemeente wel een min of meer gedwongen winkelnering. Zij is namelijk de enige woningbouwcorporatie die actief is in deze regio.

Het ministerie dwingt tot een samenwerking met woningbouwcorporaties, ontkoppeling is dan ook niet mogelijk.

Samenwerking met de sociaal-maatschappelijke partners

Wettelijk kader

De uitvoering van veel taken op het gebied van zorg, onderwijs en welzijn zijn in de laatste decennia van de vorige eeuw al op afstand gezet (verzelfstandigd). De gemeente heeft geen maatschappelijk werkers meer in dienst of vakleerkrachten. De uitvoeringstaken op het gebied van welzijn, zijn uitbesteed aan welzijnsorganisaties. Deze welzijnsorganisaties zijn veelal georganiseerd in stichtingen of verenigingen.

Voor de uitvoering van haar welzijnstaken is de gemeente afhankelijk van een groot aantal maatschappelijke partners. Daardoor is veelal alleen de beleidsvorming bij de gemeente gebleven. De maatschappelijke partners vormen samen met de gemeente een netwerk.

Soms is deze samenwerking met maatschappelijke partners wettelijk bepaald, soms laat de wetgever deze aan de gemeente over voor eigen invulling.

Beleidsproces/ beleidsveld

Op het gebied van de volgende beleidsterreinen werkt gemeente Renkum samen met haar welzijnspartners:

Beleidssterrein	Wettelijke taak	Verplichte partner
Jeugdbeleid	wettelijk verplicht	niet verplicht
Jeugd en Gezin	Wettelijk verplicht	verplicht
Peuterspeelzaalwerk	wettelijk verplicht	verplicht
Sport en cultuur	niet-wettelijk verplicht	niet verplicht
Maatschappelijk werk	wettelijk verplicht	niet verplicht
Mantelzorg	wettelijk verplicht	niet verplicht
Vrijwilligerswerk	niet-wettelijk verplicht	niet verplicht
Buurtopbouwwerk	niet-wettelijk verplicht	niet verplicht
Bemoeizorg	niet-wettelijk verplicht	niet verplicht

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

Er wordt formeel samengewerkt met:

- Solidez,
- Halt,
- Bibliotheek,
- Kinderopvang,
- 't Venster
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Vilente,
- Mee,
- Skar
- Peuterspeelzaalwerk,
- STMG⁴

Op het gebied van welzijn wordt informeel samengewerkt met alle sportverenigingen, alle scholen, alle kinderopvang-organisaties, vrijwilligersorganisaties en overige denkbare groepen van de samenleving.

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

De gemeente heeft niet meer zelf de expertise voor de uitvoering van welzijns-taken in huis. De welzijns wereld is een 'level playing field'. Dit betekent dat de gemeente met gelijken (welzijnspartners) streeft naar het gezamenlijk bereiken van gemeentelijke beleidsdoelen. Gemeente Renkum en de maatschappelijke partners zijn in enige mate gelijkwaardige partners geworden. Toch blijft de gemeente een dubbelrol houden: enerzijds is zij voor de maatschappelijke partners een opdrachtgever, anderzijds is zij zelf een maatschappelijk partner.

Regie (sturing)

De gemeente heeft binnen dat netwerk met verschillende soorten partners wel een bijzondere positie. Als enige bezit zij bevoegdheden die de anderen niet hebben. Zoals de verordenende bevoegdheid, waarbij sprake is van eenzijdige doorzettingsmacht. Maar in een situatie van gelijkheid kan van die verordenende bevoegdheid geen gebruik worden gemaakt.

⁴ Stichting Thuiszorg Midden Gelderland

Op vele gebieden waarin de gemeente als regisseur moet optreden omdat de wet dit voorschrijft, heeft zij geen (of weinig) macht meer. Soms heeft zij wel de middelen, maar ook dat is niet altijd het geval. Zodoende moet van andere manieren van 'sturing' gebruik worden gemaakt. Dat kan door middel van faciliteren, ondersteunen, initiëren et cetera.

Maar in alle gevallen is sprake van met elkaar in gesprek zijn, overleggen en afstemmen om uiteindelijk prestatie-afspraken te maken over wat er nu uitgevoerd gaat worden. De 'hoe-vraag' van de beleidsdoelstellingen wordt op deze wijze ingevuld. Beleidsdoelstellingen die door de gemeenteraad worden vastgesteld.

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

In de regio van gemeente Renkum zijn enkele instellingen die zich bezig houden met welzijnstaken. Met deze instellingen werkt gemeente Renkum samen, deze relaties zijn over het algemeen langdurig van aard. Echter is het mogelijk om te kijken naar andere instellingen (buiten de regio) indien dit is gewenst. De samenwerking kan dus bij tijd en wijle tegen het licht worden gehouden.

Samenwerking in ontwikkeling: Wijkgericht Werken

Wettelijk kader

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is een kaderwet over de verantwoordelijkheden van gemeenten op het gebied van zorg en welzijn. Die verantwoordelijkheden worden omschreven in negen 'prestatievelden'. Gemeenten zijn verplicht op elk van die prestatievelden adequate voorzieningen in het leven te roepen. Hoe zij dat doen en hoe die voorzieningen er precies uitzien, mogen zij zelf bepalen. De gemeenteraad moet volgens de wet (artikel 3 Wmo) een beleidskader voor Wmo vaststellen dat de hoofdzaken weergeeft van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.

Vanuit de VNG zijn in het verleden een aantal pilotgemeenten aangewezen op het gebied van de WMO. Deze gemeenten spraken over de 'kanteling'. Dat begrip is inmiddels gemeengoed geworden en wordt nu algemeen gebruikt om aan te duiden dat een verandering van de werkwijze van de gemeente op het gebied van de Wmo plaatsvindt en dat er een omslag wordt gemaakt van "aanbodgericht" naar "vraaggericht."

Er zijn 3 hoofdprioriteiten in gemeente Renkum voor het Wmo-beleid in de periode 2012 – 2015 geformuleerd:

- 1) Ombuigingen individuele voorzieningen
- 2) Wijkgericht werken
- 3) Mantelzorg en vrijwilligerswerk

Om de "kanteling" naar een vraaggerichte werkwijze te realiseren gaat de gemeente wijkgericht werken. De schaal van de wijk biedt het aanknopingspunt om ondersteuning op maat en in de nabijheid te organiseren. Het wijkgericht werken op zichzelf is geen directe wettelijke verplichting.

Beleidsproces/ beleidsveld

Wijkgericht werken is een manier om aan te sluiten op de directe leefomgeving van inwoners. Wijkgericht Werken sluit aan op meer programma's in de begroting. De eerste stap in de ontwikkeling is gericht op het sociale domein, dit in het kader van de 4 decentralisaties. Vervolgens wordt het verbreed naar de rest van de organisatie.

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

Belangrijke samenwerkingspartners bij wijkgericht werken zijn:

- Solidez
- Centrum voor jeugd en gezin
- STMG
- Solidez
- Vrijwilligers (ondersteund door professionals)
- Politie

Regie (sturing)

Vanuit de kaderwet Wmo heeft de gemeenteraad een rol in het vaststellen van het strategisch kader, het beleidskader. In dit beleidskader heeft het wijkgericht werken een belangrijke rol. Bij het opstellen van de vigerende beleidskader is de gemeenteraad ook uitvoerig meegenomen in afwegingen en consequenties. Hoe de verdere uitvoering plaatsvindt van het wijkgericht werken en het verloop van de pilot-projecten rondom wijkgericht werken wordt de gemeenteraad regelmatig geïnformeerd.

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

De maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg vragen om een andere manier van werken. Ook wel welzijn nieuwe stijl genoemd. Welzijn nieuwe stijl kent acht zogenaamde bakens. Een daarvan is **integraal werken**. De vraag centraal stellen vraagt om een integrale en samenhangende aanpak, dat is een van de doelen van Wijkgericht Werken.

Met Wijkgericht Werken, werken de betrokken organisaties integraal met elkaar samen. Daarnaast wordt met Wijkgericht Werken een ander baken nadrukkelijk benaderd, namelijk [de eigen kracht van de burger](#). Door middel van zogenaamde keukentafelgesprekken wordt gezocht naar de vraag achter de vraag.

Wijkgericht werken sluit aan op oplossingen die burgers vanuit eigen verantwoordelijkheid kunnen organiseren. Het gaat uit van de eigen mogelijkheden.

De uitgangspunten voor het wijkgericht werken zijn:

- Wijkgericht Werken is per definitie maatwerk, de aanpak verschilt per wijk.
- De concrete invulling is afhankelijk van:
 - de samenstelling van de bevolking van de wijk en de problematiek die er speelt
 - de leefbaarheid van de wijk (wat voor een huizen, wat voor een voorzieningen zoals winkels, speelruimte, sportvelden, parken, pleinen)
 - de sociale infrastructuur (formeel en informeel)

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

Wijkgericht Werken is geen wettelijke verplichting, dus het stopzetten van de samenwerking heeft weinig juridische consequenties. Echter is het wijkgericht werken een instrument om het Wmo-beleid op een integrale wijze gestalte te geven.

Verder is het Wijkgericht Werken een verdere aanzet van de kanteling die de gemeente voor zich ziet. De eerste ervaringen met Wijkgericht Werken worden opgedaan middels enkele pilots. Wanneer het Wijkgericht Werken stopt, kan de gemeente niet leren van de praktijkervaringen rondom de kantelingsgedachte.

1.1.2. Samenwerking met andere overheden

De afgelopen jaren is gemeente Renkum actief de samenwerking gaan zoeken met andere gemeenten, vooral op het gebied van uitvoeringstaken en ondersteuningstaken. De onderliggende reden voor deze samenwerkingen is het versterken van haar bestuurskracht. De beperking van de bestuurskracht komt tot uiting in de [kwetsbaarheid](#) van een kleine ambtelijke organisatie, het behoud of verbeteren van de [kwaliteit](#) van haar dienstverlening en de verwachting van [kostenreductie](#). Daarnaast werken veel medeverantwoordelijke partners over de gemeentegrenzen. Hierdoor ontstaat vanzelf een samenwerking met de andere gemeenten die ook zaken doen met deze partners.

Diverse samenwerkingsvormen zijn al min of meer in een vergevorderd stadium; zo kennen we de G16, de G11, de G5, de G3 etc. Deze ontwikkelingen zet de gemeente niet stil in afwachting van een Besturingsfilosofie. [Doorgaan met deze intergemeentelijke samenwerkingen belemmert niet de discussie van gemeentelijke herindeling](#).

De gemeenteraad heeft behoefte aan een overzicht en inzicht in de diverse samenwerkingen en dan met name in de achterliggende keuzes en motieven.

Hier speelt op de achtergrond het streven van de Rijksoverheid naar 100+ gemeente mee bij de vier decentralisaties.

Vanuit overwegingen van bestuurskracht heeft de gemeente geen keuze om geen samenwerking aan te gaan, de gemeente is in de optiek van het Rijk simpelweg te klein van omvang. Sommige samenwerkingsverbanden zijn juist van rijkswege opgelegd. Als een intergemeentelijke samenwerking niet lukt dan kan een gemeentelijke herindeling een logisch gevolg zijn. Door nu de samenwerking aan te gaan met diverse omliggende gemeenten heeft de gemeente in ieder geval de vrijheid met wie zij wil samenwerken, op welke beleidsterreinen en hoe zij die wil invullen.

Door een verdere digitalisering hoeft geografische ligging niet meer beperkend te werken. Zolang de samenwerking uitgaat van politieke beleidsvormende autonomie van de deelnemende gemeenten.

De volgende samenwerkingsverbanden zijn in de kadernotitie meegenomen:

Samenwerking	Onderwerp	Aantal gemeenten	Wettelijk verplicht	keuze in partner?	In par. 1.1.2. Kadernotitie
Bibliotheek Veluwezoom	Bibliotheekwerk	3 gemeenten	Nee	Ja	Bij partners Par. 1.1.1.
ACV groep	afvalverwijdering	4 gemeenten	Ja	Ja	Nee
Permar WS	Sociale werkvoorziening	5 gemeenten	Ja	Ja	Bij partners Par. 1.1.1.
G-5	Diverse ondersteunende en uitvoerende taken	5 gemeenten	Nee	Ja	Ja
ODRA (MRA) Omgevingsdienst Regio Arnhem	Handhaving- en milieu aspecten	11 gemeenten	Gedeeltelijk	Nee	Ja
Regio Arnhem Noord	4 decentralisaties	12 gemeenten	Ja	Ja	Ja
VGGM veiligheid	Veiligheid en GHOR	16 gemeenten	Ja	Nee	Ja
VGGM GGD	Gezondheid	16 gemeenten	Ja	Ja	Ja
Stadsregio	Ruimtelijke ontwikkelingen, volkshuisvesting en economie	20 gemeenten	Nee	Nee	Ja
Gov united	ICT en Dienstverlening	60 gemeenten	Nee	Ja	Ja
RBT KAN	Toerisme en recreatie	21 gemeenten	Nee	Ja	Nee

G-5 samenwerking

Het wettelijk kader

Voor de samenwerking binnen G-5 verband bestaat geen wettelijke verplichting.

Bij deze niet verplichte samenwerking speelt de opstelling van onze huidige minister Binnenlandse zaken, Plasterk, over de gemeentelijke bestuurskracht een grote rol.

Hij laat aan gemeenten zelf ter waarborging van de bestuurskracht een tweeledige keuze:

- Of om samenwerking met andere gemeenten te zoeken
- Of naar een gemeentelijke herindeling te streven

Het betreffende beleidsveld en fase in het beleidvoeringsproces

Bij het aangaan van de G5-samenwerking is gesteld dat de gemeenten verantwoordelijk blijven voor hun eigen beleid. Het is de bedoeling dat alleen uitvoering van beleid (uitvoerende- en ondersteunende taken)

daar waar mogelijk samen wordt opgepakt. Dit principe is nog steeds leidend.

De vijf gemeenten werken (of hebben de intentie) op verschillende gebieden samen (te werken). Echter als een partij aangeeft op verschillende onderdelen door omstandigheden niet mee te willen doen, dan is dat ook mogelijk.

Bestaande samenwerking:

- Belastingen
- Inkoop- en aanbesteding
- Interimpool
- Intergemeentelijk subsidiebureau

Samenwerking in voorbereiding:

- ICT-G5 uitvoeringsorganisatie (Gemeente Overbetuwe is hier niet bij betrokken);
- Intergemeentelijke sportbedrijf
- Samenwerking ingenieursdiensten
- Back office sociale zaken

De samenwerking zelf (welke partijen en welke vorm)

- Gemeente Renkum
- Gemeente Arnhem
- Gemeente Lingewaard
- Gemeente Rheden
- Gemeente Overbetuwe

De onderliggende motivaties en belangen om deze specifieke samenwerking aan te gaan

In de begrotingsdiscussies van 2007 zijn een aantal maatregelen opgenomen op het zogenaamde spoor B (anders organiseren), om taken anders of slimmer te organiseren. Een van die maatregelen op spoor B was om een intergemeentelijke samenwerking aan te gaan op het gebied van ICT en belastingen. Tijdens de behandeling van de begrotingsscan in 2009 is deze maatregel wederom ter sprake gekomen.

Vier jaar geleden hebben de 5 betrokken gemeentesecretarissen zich gevonden (menselijke klik) en is op basis van een bestuursopdracht als stuurgroep aan de slag gegaan.

De portefeuillehouders zijn in stelling gebracht op de onderscheiden onderwerpen.

In eerste instantie was de grondhouding 'vrijblijvend noch verplichtend'. December 2011 hebben alle betrokken gemeenteraden een brief⁵ ontvangen, waarbij werd aangegeven of en hoe deze grondhouding is veranderd. In deze brief staat: "... dat intergemeentelijk werken op de schaalgrootte van de 'vijf' een leidend principe vormt in de verdere ontwikkeling van onze gemeentelijke organisaties".

Het gaat in dezen om taken die zich in principe lenen om in samenwerking worden uitgevoerd en die nog niet door andere samenwerkingsverbanden worden uitgevoerd.

De in de inleiding benoemde drie K's (kwetsbaarheid, kwaliteit en kostenreductie) waren de motieven bij het aangaan van deze intergemeentelijke samenwerking.

[De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente \(sturing\)](#)

Pas onlangs is een bestuurlijke stuurgroep ingesteld (eerste vergadering in voorjaar 2013). Hierin zijn de portefeuillehouders intergemeentelijke samenwerking betrokken. Dit is meestal de burgemeester van betreffende gemeente. Op de afzonderlijke taakvelden kan het mogelijk zijn dat er taakwethouders in een stuurgroep plaatsnemen zoals nu bij sportsamenwerking.

De secretarissen (de voormalige stuurgroep) gaan verder als secretarissen-overleg.

De aanleiding voor deze wijziging was het feit dat ICT en sportbedrijf vast dreigden te lopen op de onderwerpen huisvesting en personeel.

De druk om een bestuurlijk en juridische vorm van de samenwerking op te zetten werd daarmee groter. Overheadproblematiek was hier mede debet aan.

De gemeenteraden werden tot nu toe vooral op informerende wijze betrokken bij de totstandkoming van de G5-samenwerking in de vorm van een presentatie in commissieverband en via raadsbrieven.

Algemeen kan worden gesteld dat een eerste volwassen discussie met de raad kan plaatsvinden als de colleges zover zijn dat het vertrouwen uitgesproken wordt om een structurele samenwerking aan te gaan. Tot die tijd gaat het over de onderscheiden taakvelden afzonderlijk. De komende tijd staat binnen de G5-samenwerking de bestuurlijk juridische vorm van de samenwerking ter discussie. De gemeentesecretarissen hebben voorgesteld het (nog niet bestaande) bedrijfsvoeringmodel te kiezen en tot dan een lichte vorm van een openbaar lichaam als zesde entiteit voor het onderbrengen van taakvelden.

[De gevolgen van ont koppeling van de samenwerking](#)

Voor de G-5 samenwerking (als geheel) is geen convenant of andere overeenkomst getekend.

Alleen voor specifieke onderdelen zijn (Interimpool, inkoop en aanbesteding, belastingen en intergemeentelijk subsidiebureau) overeenkomsten opgesteld. Deze zijn juridisch dwingend.

Los van de vier reeds overeengekomen samenwerkingsverbanden heeft een terugtrekken van de gemeenten geen gevolgen dan alleen in het licht van de door Plasterk geëiste bestuurskracht.

⁵ Raadsbrief intergemeentelijk werken, december 2011
September 2014

ODRA/MRA

Het wettelijk kader

Het oprichten van en het participeren aan de OmgevingsDienst Regio Arnhem (ODRA) is geen wettelijke verplichting, maar er zijn tussen VNG, IPO en Rijk wel afspraken gemaakt, die voor gemeenten weer dwingend zijn.

Het Rijk stelt kwalitatieve voorwaarden (expertise) aan het personeel op sommige beleidsterreinen; de samenwerking met ODRA wordt zo op een indirecte wijze (juridisch) afgedwongen. De gemeente werkt op het gebied van milieu ook samen met het MRA (Milieusamenwerkende Regio Arnhem). Het is bedoeling dat het MRA overgaat in het ODRA. De samenwerking met het MRA is geen wettelijke verplichting.

Het betreffende beleidsveld en fase in het beleidvoeringsproces

De ODRA is een samenwerkingsverband op gebied van ruimte en milieu. De ODRA is op dit moment nog vooral een uitvoeringsorganisatie en verricht voornamelijk uitvoeringstaken op de betreffende beleidsterreinen. Het gaat dan om VTH-taken, Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving op grond van de wet Milieubeheer en overige milieutaken (bijv. bodemonderzoek).

In een later stadium is het mogelijk om ook voor WABO-taken⁶ de ODRA in te zetten.

De samenwerking zelf (welke partijen en welke vorm)

De volgende organisaties zijn betrokken:

- Arnhem
- Doesburg
- Rozendaal
- Overbetuwe
- Renkum
- Westervoort
- Rhenen
- Zevenaar
- Duiven
- Lingewaard
- Rijnwaarden
- provincie Gelderland.

In heel Nederland bestaan 28 van dit soort omgevingsdiensten op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening. Hierin kan echter de komende jaren een ontwikkeling plaatsvinden. Het kabinet Balkenende IV zette in op een eindbeeld waarin sprake was van maximaal 25 regionale uitvoeringsorganisaties die overeenkwamen met het grondgebied van de veiligheidsregio's. Provincie Gelderland heeft zeven omgevingsdiensten binnen haar grenzen.

⁶ Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht

[De onderliggende motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan](#)

Voor het uitvoeren van het milieubeleid is gekwalificeerd personeel noodzakelijk. Het rijk stelt aan dit personeel hoge eisen wat betreft opleiding en ervaring. Om dergelijk personeel in dienst te hebben zijn hoge kosten gemoeid.

Een belangrijk doel van de omgevingsdienst is de kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken en de efficiency te verhogen.

Omgevingsdienst Regio Arnhem is door haar omvang minder kwetsbaar dan de huidige afdelingen van haar partners én kan kostenefficiënt tegemoet komen aan de nieuwe, aangescherpte eisen die het Rijk stelt. Het was in eerste instantie vooral een kwaliteitsslag, maar de bezuinigingen hebben in de discussie wel een rol gespeeld.

Op dit moment wordt ervaring opgedaan met het uitzetten van handhavings -en toezichtstaken bij ODRA. Als dit een voordeel oplevert wordt verder onderzocht of er andere taken (zoals WABO-taken) bij deze organisatie kunnen worden overgezet.

[De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente \(sturing\)](#)

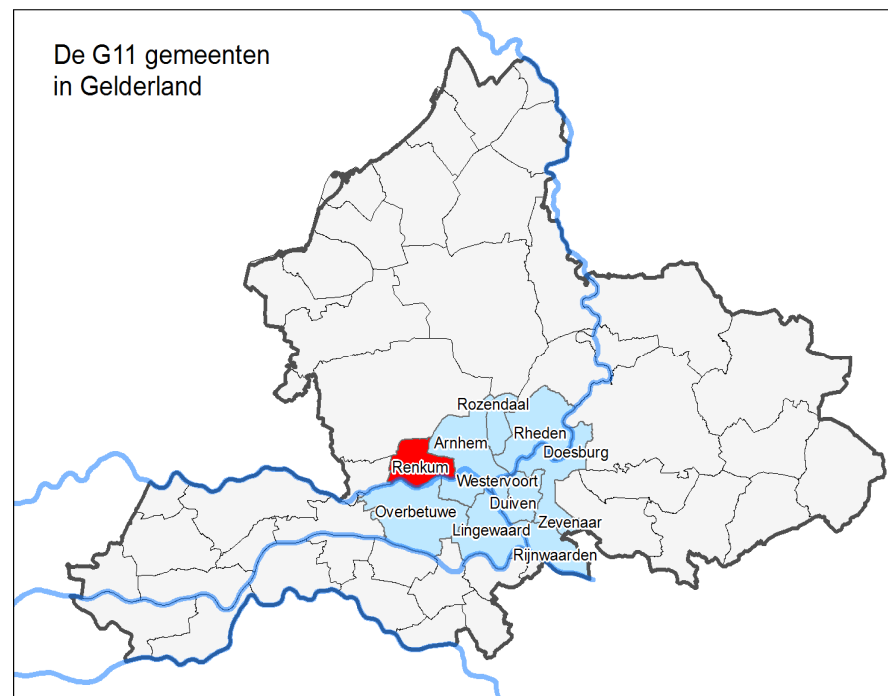
De ODRA is een gemeenschappelijke regeling (Wgr) met een dienstverleningsovereenkomst. Door de constructie van een gemeenschappelijke regeling is er een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. In het Algemeen Bestuur nemen de wethouders van de deelnemende gemeenten deel, die de portefeuille toezicht en handhaving hebben. Het Algemeen Bestuur stuurt het Dagelijks Bestuur aan.

De gemeenteraad kan haar zienswijze over de (jaarlijkse) ontwerpbegroting bij het Dagelijks Bestuur indienen.

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

Voor bepaalde werkzaamheden op het gebied van de wet milieubeheer is specifieke kennis nodig. Dit is verplicht vanuit de wetgever. Daarbij is vanuit de wetgever verplicht om deze kennis minimaal in te zetten. Dat is voor een kleine gemeente niet haalbaar. Om toch aan die eisen te voldoen is een samenwerking met een Uitvoeringsdienst noodzaak.

G11 – Vier decentralisaties op het sociaal domein

Wettelijk kader

Na de kanteling in de WMO (van zorgen voor naar zorgen dat) volgen de decentralisaties van sommige rijkstaken naar de gemeenten vanuit een overeenkomstige visie. Veel beleidsterreinen op het gebied van welzijn richten zich daarbij op het versterken van de kracht van de burger, waardoor de overheid verder kan terugtreden en alleen als vangnet hoeft te functioneren.

Gezien de korte tijd die de gemeente heeft om zich voor te bereiden op de decentralisaties is het een kwestie van denken èn doen. De beschikbare tijd is onvoldoende om van achter de tekentafel processen te beschrijven, daarover met elkaar in discussie te gaan om aansluitend tot uitvoering over te gaan.

De vraaggerichte werkwijze gaat uit van ondersteuning op maat, uitgaand van de eigen kracht van inwoners en in de nabijheid georganiseerd. Opschalend van individu-gericht naar omgevingsgericht. Naast de directe taken die de gemeenten erbij krijgen, is er voor de uitvoering van die taken een korting op het budget. De ontwikkelingen op het gebied van de decentralisaties gaan snel. Hoewel de wetgeving nog op zich laat wachten, bereiden de gemeenten zich nu al voor op de invoering. Om de decentralisaties uit te kunnen voeren eist de wetgever van gemeenten dat zij voldoende bestuurskracht hebben. Het Rijk heeft bepaald dat die bestuurskracht pas voldoende is bij een bestuurlijke samenwerking waarbij meer dan 100.000 inwoners betrokken zijn.

Beleidsproces/ beleidsveld

De volgende decentralisaties zijn in ontwikkeling:

- Transitie jeugdzorg
- Passend onderwijs
- Participatiewet
- WMO 2015

In de kadernota Sociaal Domein die begin 2014 aan de gemeenteraad is aangeboden, worden de centrale keuzen aangegeven voor de ontwikkeling van het sociale domein als gevolg van de vier decentralisaties.

Deze kadernota is gekoppeld aan de regionale sociale visie regio Arnhem.

Regie/ sturing

De manier waarop de gemeentelijke samenwerking tussen de 12 gemeenten is geregeld staat beschreven in het voorstel regionale overlegstructuur sociaal domein. Dat voorstel is voorjaar 2013 vastgesteld door de bestuurlijke regiegroep waaraan wethouders van de (nu) 12 gemeenten deelnemen.

-Regionale stuurgroep en ambtelijke samenwerking
De regionale samenwerking krijgt vorm via de stuurgroep. Hierin nemen alle betrokken wethouders deel, de regionale projectleider

decentralisaties en betrokken managers. De voorbereiding voor de stuurgroep wordt gedaan door het ambtelijke sociaal domein overleg (ASDO). Het ASDO wordt bemand door leidinggevendenden uit de 12 gemeenten met doorzettingsmacht. Het ASDO wordt op zijn beurt voorzien van informatie en vraagstukken door de regionale ambtenaren. In opdracht van het ASDO worden werkgroepen samengesteld om vraagstukken te onderzoeken en conceptvoorstellen te formuleren. Om de regionale samenwerking te ondersteunen hebben de 12 gemeenten een regionale projectorganisatie opgezet die vanaf 1 oktober van start is gegaan.

- Regionale visie sociale domein

De eerste stap die is gezet in het kader van de decentralisatieopgaven is dat in 2012 in regionaal verband visies zijn opgesteld voor AWBZ-begeleiding en voor Jeugdzorg. Daarna is gewerkt aan een regionale overkoepelende visie binnen het sociale domein. De regionale visie is op dinsdag 13 augustus 2013 door het college van B&W vastgesteld.

In deze regionale visie staan de inhoudelijke uitgangspunten verwoord voor de regionale samenwerking bij de decentralisaties.

Doel is de nieuwe gedecentraliseerde taken met kracht en in samenhang te organiseren. De visie geeft ruimte voor een lokale invulling van de uitvoering. Daarbij geldt het adagium: lokaal wat kan, regionaal wat moet.

- Proeftuinen

Om het hele proces van verandering gestalte te kunnen geven wordt gewerkt vanuit zogenaamde proeftuinen waarbinnen het denken en doen, met de burger, plaatsvindt. Dit wordt georganiseerd vanuit regionaal verband (G12). Op deze wijze worden aanpakken gemaakt die werken en die door andere gemeenten kunnen worden ingezet, zodat in de korte tijdsspanne die ons is gegeven niet iedere gemeente 'het wiel opnieuw hoeft uit te vinden.' Zodoende wordt met de proeftuinen een leeromgeving gecreëerd.

[Samenwerkingen \(welke partijen en welke vorm\)](#)

September 2014

-
- Arnhem,	- Duiven,
- Wageningen	- Rozendaal,
- Rheden,	- Westervoort,
- Doesburg,	- Rijnwaarden,
- Zevenaar,	- Overbetuwe,
- Lingewaard,	- Renkum.

[Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan](#)

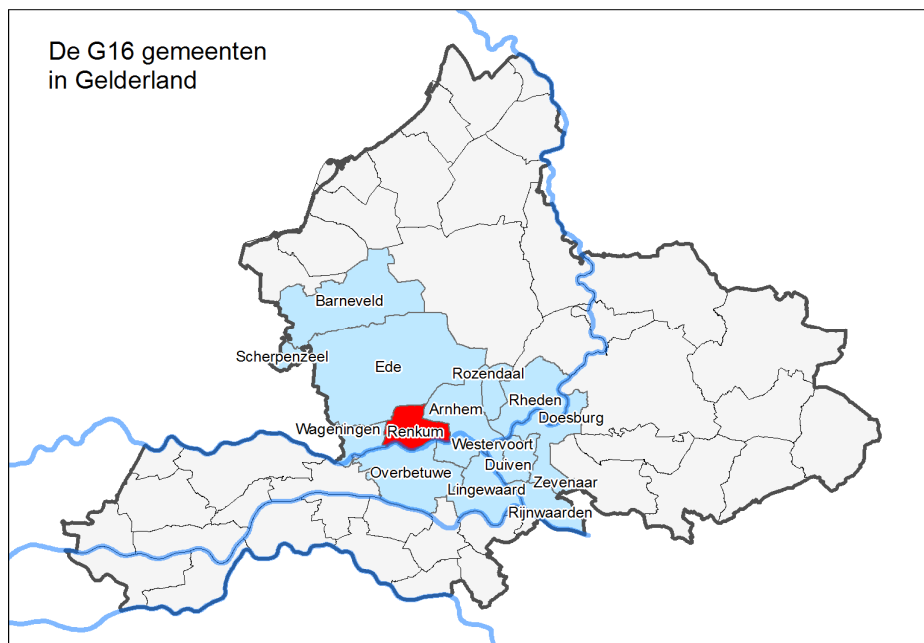
Om de decentralisatie uit te kunnen voeren, kiest het Rijk voor samenwerkingsverbanden van 100.000+ inwoners. Onze gemeente werkt al geruime tijd regionaal samen met de gemeenten rondom regio Arnhem op het gebied van jeugd, onderwijs en gezondheid. Dit is deels ontstaan omdat gemeente Arnhem als grootste gemeente in de regio voor sommige taken een centrumgemeente-positie heeft. Zoals bijvoorbeeld bij Vrouwen Opvang (dit onderwerp omvat inmiddels alles wat samenhangt met Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) en de Regionale Meld en Coördinatiefunctie vroegtijdig schoolverlaten onderwijs. Daarnaast wordt met betrokken gemeenten al veel samen gewerkt in het kader van gezondheidszorg en de aanbesteding van huishoudelijke hulp (Wmo).

[Vanuit deze bestaande relaties en overleggen \(bestuurlijk en ambtelijk\) was het dan ook een natuurlijke stap om, toen het ministerie gemeenten verzocht om aan te geven in welke samenstelling zij wilden samenwerken, aan te geven dat dit deze regio zou zijn.](#)

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

Deze schaalgrootte wordt momenteel als het minimum beschouwd voor het kunnen uitvoeren van de taken die naar de gemeente komen. Dit minimum wordt gesteld door het ministerie. Indien gemeente Renkum uit de samenwerking stapt zal dit gevolgen kunnen hebben voor het wel of niet mogen/kunnen uitvoeren van de te decentraliseren taken op het sociaal domein.

G16 (VGGM-gezondheid)

Het wettelijk kader

De uitvoering van het basistakenpakket gezondheidszorg vindt plaats door de GGD⁷ voor wat betreft de ‘gedwongen winkelnering’. In onze regio is dat de VGGM.

De VGGM is een fusie en verzelfstandiging van de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten. Vanuit artikel 14 van de Wet publieke gezondheidszorg (wpg) heeft de gemeente de wettelijke plicht om een GGD in stand te houden. Daarbij hebben gemeenten de wettelijke plicht om vanuit regionaal verband te opereren (Wpg en Wet veiligheidsregio’s).

De samenwerking zelf (welke partijen en welke vorm)

- Arnhem,
- Rozendaal,
- Rheden,
- Overbetuwe
- Lingewaard,
- Renkum,

- Westervoort,
- Doesburg,
- Rijnwaarden,
- Duiven,
- Zevenaar,
- Barneveld,
- Ede,
- Scherpenzeel
- Nijkerk
- Wageningen.

De onderliggende motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan?

De reden voor de wetgever om deze samenwerking op een dergelijke wijze te organiseren is om een hogere efficiency te creëren. Daarnaast is er sprake van steeds specialistischere producten, waarbij een kwaliteits-slag kan worden gemaakt bij intergemeentelijke samenwerking.

De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente (sturing)

De GGD is ‘op afstand’ gezet van de gemeente. Sturing vindt plaats via een Gemeenschappelijke Regeling. Er is een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. In het algemeen bestuur neemt de wethouder zitting die gezondheidszorg in de portefeuille heeft.

De gemeenteraad stelt 1x per 4 jaar de lokale gezondheidsnota vast (naast de regionale nota) waarin wordt aangegeven op welke wijze de wettelijke taken moeten worden uitgevoerd. De VGGM is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken, visie en beleid. De VGGM maakt lokale afspraken voor het maatwerk met de gemeenten afzonderlijk.

Betaling vindt plaats op basis van een factuur. De omvang van de som is gerelateerd aan het aantal inwoners dat iedere gemeente kent. Daardoor is er sprake van het zogeheten ‘solidariteits-principe’, omdat de betalingen niet gerelateerd zijn aan de werkelijk gemaakte kosten per gemeente.

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

Als de gemeente niet tevreden is met het VGGM dan kan zij uitwijken naar een andere aanbieder, maar dat moet dan wel een GGD zijn.

⁷ Gemeentelijke GezondheidsDienst
September 2014

G16 (VGGM-veiligheid)

Het wettelijk kader

De samenwerking in het kader van de VGGM-veiligheid komt voort uit de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Ook hier is sprake van gedwongen winkelnering. De Wvr bepaalt de taken van het bestuur van een veiligheidsregio en stelt een aantal basiseisen aan de organisatie van de hulpdiensten en de kwaliteit van het personeel en het materieel. Elke veiligheidsregio heeft een gemeenschappelijke regeling als juridische grondslag. De wet verplicht gemeenten deze gemeenschappelijke regeling aan te gaan (artikel 9 wvr).

Het betreffende beleidsveld en fase in het beleidvoeringsproces

De verantwoordelijkheid voor de organisatie van de rampenbestrijding en de brandweezorg is bij de veiligheidsregio komen te liggen. Rampenbestrijding is door de veiligheidsregio (voor het gehele beleidvoeringsproces) van a tot z voorgeschreven en beschreven.

De samenwerking zelf

- Brandweer
- Politie
- GHOR (Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio)
- Gemeente
- Rode Kruis
- Salvage
- Provincie
- Defensie
- Rijkswaterstaat
- Waterschappen
- Nutsbedrijven
- 16 Gemeenten (veiligheidsregio)

Zoals aangegeven onder wettelijk kader ligt aan elke veiligheidsregio een gemeenschappelijke regeling ten grondslag.

De onderliggende motivaties en belangen om deze specifieke samenwerking aan te gaan

Door de toenemende verstrengeling van economie, technologie, ecologie, cultuur en bestuur is de complexiteit van de samenleving sterk toegenomen. Daardoor is rampenbestrijding in de loop van de jaren steeds meer gegroeid naar crisisbeheersing. Dit vraagt om een ander soort aanpak, partners en strategie. Een logisch gevolg daarvan is dat meteen wordt gekeken naar een grotere organisatieschaal dan een gemeente.

De wet veiligheidsregio's beoogt dus een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie.

De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente (sturing)

Elke veiligheidsregio heeft een gemeenschappelijke regeling als juridische grondslag. Hiermee is elke gemeente medeverantwoordelijk voor de bestuurlijke en organisatorische aansturing van de veiligheidsregio. Aansturing vindt plaats via het Veiligheidsberaad waarin alle burgemeesters zitten. Instemming volgt via het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio onder voorzitterschap van de burgemeester van Arnhem. Hierna wordt het ter uitvoering aan de gemeentesecretarissen voorgelegd in het Secretarissenoverleg van de Veiligheidsregio.

De gemeenteraad heeft geen directe invloed op het beleidsplan van de veiligheidsregio. De basis voor het beleidsplan is het risicoprofiel. De veiligheidsregio is verplicht om het concept van dit risicoprofiel met de gemeenteraad te bespreken. In dit risicoprofiel wordt inzichtelijk welke risico's relevant zijn voor de gemeente, waarbij de gemeenteraad zonodig het concept kunnen aanvullen met eigen onderkende risico's.

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

Niet mogelijk vanwege wettelijke verplichting.

Stadsregio – G20/22

De Stadsregio

Het wettelijk kader

De Stadsregio Arnhem-Nijmegen is een verlengd lokaal bestuur en is gericht op het efficiënt oplossen van bovenlokale, regionale vraagstukken in een verstedelijkt gebied, met als primaire focus mobiliteit, wonen, werken en ruimte. Hierbij wordt nauw samengewerkt met overheden, maatschappelijke organisaties en marktpartijen. Het doel is ‘verbinden en faciliteren’ van uitvoeringskracht voor en met onze 20 stadsregio-gemeenten.

De stadsregio bestaat al sinds midden jaren 90. Deelname aan de Stadsregio is geen wettelijke verplichting, maar werd indertijd wel gestimuleerd door het Rijk.

Het betreffende beleidsveld en fase in het beleidvoeringsproces

De Stadsregio Arnhem Nijmegen werkt namens en voor twintig gemeenten aan een aantrekkelijke, goed bereikbare en internationaal concurrerende regio.

De Stadsregio ontwikkelt samen met de 20 gemeenten in de stadsregio plannen voor een betere bereikbaarheid, goed openbaar vervoer en een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving. Door beleid te vertalen in concrete uitvoeringsplannen. Maar vooral door aan de gang te gaan met de uitvoering van die plannen.

De samenwerking zelf

- Arnhem,
- Duiven,
- Groesbeek
- Lingewaard
- Montferland
- Nijmegen
- Renkum
- Rijnwaarden
- Ubbergen
- Wijchen
- Beuningen
- Doesburg
- Heumen
- Millingen aan de Rijn
- Mook en Middelaar
- Overbetuwe
- Rheden
- Rozendaal
- Westervoort
- Zevenaar

De onderliggende motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

De stadsregio is een uitvloeisel van de keuze voor verlengd lokaal bestuur eind 80er jaren.

Uit de woon-werkverkeer gegevens van de Stadsregio, blijkt dat veel mensen wonen en werken binnen de grenzen van de stadsregio. De stadsregio zorgt dan ook voor een stuk integraliteit en samenhang binnen die beleidsterreinen die juist belangrijk zijn in het kader van wonen en werken.

[De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente](#)

Algemeen Bestuur = Stadsregioraad

Dagelijks Bestuur = College van Bestuur

De Stadsregioraad telt 37 leden, die worden aangewezen door en uit de gemeenteraden van de 20 stadsregiogemeenten, inclusief de burgemeesters en wethouders. Gemeente Renkum heeft haar drie wethouders afgevaardigd.

Het dagelijks bestuur van de stadsregio is in handen van het College van Bestuur, dat bestaat uit een voorzitter, secretaris en maximaal vijf andere leden. De vijf leden worden benoemd door en uit de Stadsregioraad. De voorzitter wordt 'van buiten' benoemd.

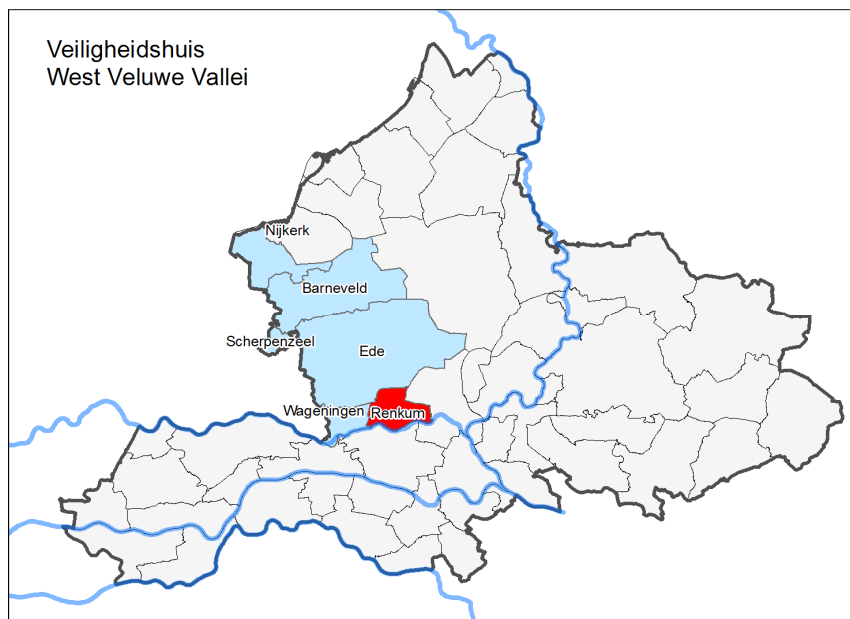
De politieke discussie over voorstellen die ter besluitvorming voorliggen aan de Stadsregioraad wordt gevoerd in drie commissies van advies. Drie wethouders van gemeente Renkum nemen deel in deze drie commissies van advies.

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

Indien de gemeente uit de stadsregio stapt, zal een stukje integraliteit en samenhang binnen en met de regio verdwijnen. Verder is het niet bekend wat de financiële gevolgen zullen zijn indien de gemeente stopt met deze samenwerking.

Om als gemeente uit de Stadsregio te stappen is een verklaring van geen bezwaar van GS benodigd.

Veiligheidshuis West Veluwe Vallei

[Het wettelijk kader](#)

De gemeente heeft de grondwettelijke taak om zorg te dragen voor haar (sociaal kwetsbare) inwoners en voor de aanpak van overlast, openbare orde en veiligheid. Hiertoe beleggen gemeenten samenwerkingsverbanden. Het veiligheidshuis is een dergelijke samenwerkingsverband. Het Veiligheidshuis is een netwerksamenwerking tussen straf- en zorgpartners en gemeenten. Binnen deze samenwerking komen zij onder eenduidige regie tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden. Een gemeente is verplicht om deel te nemen aan een veiligheidshuis.

[Het betreffende beleidsveld en fase in het beleidvoeringsproces](#)

Het veiligheidshuis gaat naast veiligheid ook om preventieve veiligheid. Het raakt aan de uitvoering van veel verschillende beleidsterreinen zoals jeugdzorg, onderwijs of maatschappelijk werk.

[De samenwerking zelf](#)

- Ede,
- Barneveld,
- Scherpenzeel
- Politie,
- Hera,
- Leger des Heils,
- Iriszorg,
- Wageningen,
- Nijkerk,
- Justitie,
- Bureau Jeugdzorg,
- Reclassering Nederland,
- Steunpunt Huiselijk Geweld,
- Raad voor Kinderbescherming.

[De onderliggende motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan](#)

Betere, integrale, aanpak van complexe vormen van overlast en criminaliteit. De samenwerkingen met veiligheidshuizen en gemeenten zijn gebaseerd op de indeling van de politieregio's. Gemeente Renkum lag in de politieregio waar veiligheidshuis West Veluwe Vallei is gesitueerd.

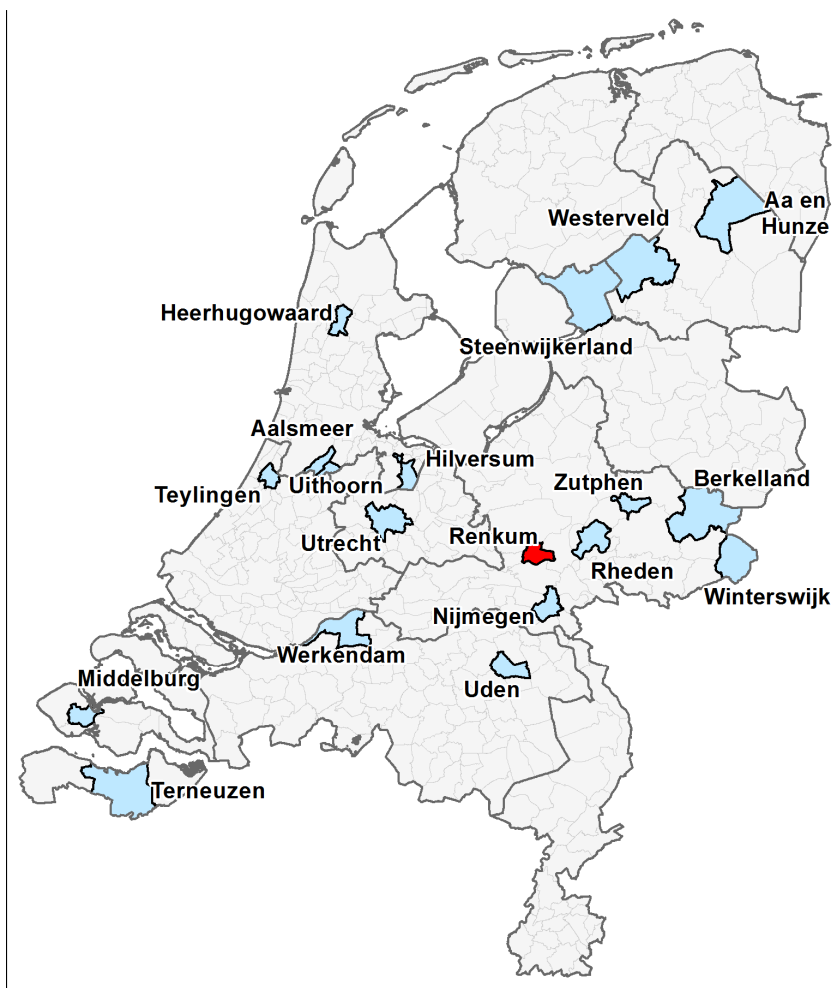
[De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente \(sturing\)](#)

Kosten zijn opgenomen in begroting. In de Stuurgroep waar deelnemende burgemeesters zitten, worden besluiten genomen rondom het veiligheidshuis. Kosten worden gedragen door OM en de deelnemende gemeenten. Dit gaat op korte termijn veranderen. Een Veiligheidshuis is een netwerk-samenwerking. Dit betekent dat alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden behouden. De regie op de (regionale) samenwerking in de Veiligheidshuizen ligt bij gemeenten.

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

Dan verdwijnt deze vorm van integrale aanpak van complexe problematiek. Iedere partner zal dan voor zichzelf hier weer mee aan de slag moeten. De politieregio is leidend in de samenwerking met veiligheidshuizen. Pas als een verandering plaatsvindt in deze politieregio's, kan gekeken worden of er een samenwerking met een andere veiligheidshuis plaats kan vinden.

G60 Govunited

Inwoners willen een transparante en slagvaardige gemeente. Tegelijkertijd wordt de gemeente geconfronteerd met bezuinigingen, Rijkstaken die gedecentraliseerd worden en een vergrijzend personeelsbestand. Gemeenten die zich hebben aangesloten bij GovUnited bundelen hun expertise en slagkracht om ambities zoals vastgelegd in de @genda 2015 en de overheidsbrede implementatieagenda dienstverlening e-overheid (i-NUP) gezamenlijk te realiseren.

In het i-NUP zijn resultaatverplichtingen afgesproken waaraan Rijk en gemeenten in 2015 moeten voldoen. Het Rijk verplicht zich met het i-NUP tot het tijdig realiseren en opleveren van de verschillende bouwstenen. Bouwstenen dienen minimaal een half jaar voor de aansluitingsdatum gereed te zijn. De gemeenten verplichten zich met het i-NUP tot het implementeren en in gebruik nemen van de bouwstenen.

[Beleidsproces/welk beleidsveld](#)

De samenwerking binnen GovUnited is gezocht vanuit het product 'Bestuur en organisatie' binnen programma 9 Burger, bestuur & organisatie. GovUnited heeft, in opdracht van haar deelnemers, een volledig geïntegreerd front en midoffice laten ontwikkelen door de markt. Met deze midoffice suite wordt het elektronische klantcontact mogelijk gemaakt middels de gemeentelijke website en komt klantinformatie beschikbaar ten behoeve van telefonische klantcontacten.

Een belangrijk uitgangspunt bij de samenwerking binnen GovUnited is het uitgaan van een generieke aanpak bij processen zodat een procesinrichting toepasbaar wordt voor meerdere gemeenten. GovUnited legt de focus op het gezamenlijk laten ontwikkelen van (online) diensten en producten. De zorg voor ICT infrastructuur en informatiearchitectuur wordt de deelnemende gemeenten uit handen genomen zodat daar de concentratie blijft op de dienstverlening.

[Wettelijk Kader](#)

[Samenwerkingen \(welke partijen en in welke vorm\)](#)

GovUnited is gestart als programma binnen de stichting ICT-Uitvoeringsorganisatie (ICTU) en is medio 2013 een zelfstandige stichting geworden. Binnen de samenwerking wordt onderscheid gemaakt tussen deelnemers en afnemers van de midoffice suite. Gemeente Renkum behoort tot de groep afnemers, samen met de volgende gemeenten

- Aa en Hunze, - Berkelland,
- Hilversum, - Middelburg,
- Rheden, - Steenwijkerland,
- Terneuzen, - Teylingen,
- Uithoorn, - Westerveld,
- Werkendam, - Winterswijk
- Zutphen.

[Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan](#)

De samenwerking binnen GovUnited is gezocht om een verbetering van de gemeentelijke dienstverlening te realiseren door het elektronische communicatiekanaal te gebruiken. Door samen op te trekken met andere gemeenten wordt geprofiteerd van het delen van kennis waardoor verbeterprocessen sneller kunnen verlopen. Samenwerking leidt tot schaalvoordelen, betere inkoopvoorwaarden en een sterke positie naar leveranciers.

De resultaatverplichtingen uit het i-NUP bepalen dat er i-NUP bouwstenen geïmplementeerd moeten worden. Deze implementatie kan in gezamenlijkheid met de andere GovUnited gemeenten worden opgepakt, zodat ook hier alle voordelen van een samenwerking worden benut.

[Regie\(sturing\)](#)

Als deelnemer en afnemer binnen de stichting GovUnited heeft de gemeente Renkum recht op een zetel binnen de programmaraad. De programmaraad bestaat uit de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten en geeft sturing aan het dagelijks bestuur van de stichting.

De regie op de uitvoering van het i-NUP programma is belegd bij de Bestuurlijke Regiegroep Dienstverlening en e-overheid (BRG).

September 2014

Dit is het bestuurlijk overleg tussen gemeenten, provincies, waterschappen, uitvoeringsorganisaties en de rijksoverheid. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is voorzitter van de BRG.

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

In dat geval zal er software aanbesteed en geselecteerd moeten worden waarmee de elektronische dienstverlening in stand gehouden wordt en uitgebreid kan worden.

Een andere bron voor kennis, expertise en informatie-uitwisseling op het gebied van elektronische dienstverlening moet dan gevonden worden.

Platform Water Vallei & Eem

Het wettelijk kader

In de Waterwet is geregeld dat de waterschappen het afvalwater moeten zuiveren en dat de gemeenten een zorgplicht hebben ten aanzien van grondwater en omgaan met hemelwater. In de Wet Milieubeheer is geregeld dat gemeenten het afvalwater moeten inzamelen en transporteren. Omdat al deze verplichtingen (inhoudelijk) met elkaar samenhangen, is afstemming hierover en samenwerking met betrekking tot deze onderwerpen haast vanzelfsprekend. Water houdt zich nu eenmaal niet aan gemeentegrenzen.

Deelname aan het Platform Water is geen wettelijke verplichting, maar in het kader van het Bestuursakkoord Water is samenwerking in de afvalwaterketen wel bestuurlijk afgesproken.

Het betreffende beleidsveld en fase in het beleidvoeringsproces

De deelnemende gemeenten en het waterschap binnen het Platform Water Vallei en Eem werken sinds 2008 samen aan een meer doelmatige en efficiënte afvalwaterketen.

Er worden zowel acties op tactisch (programmatisch) niveau uitgezet als operationeel (samen dingen doen als dat zinvol is).

De samenwerking zelf

- Amersfoort
- Baarn
- Barneveld
- Bunschoten
- Ede
- Eemnes
- Leusden
- Nijkerk
- Rhenen
- Renkum
- Renswoude
- Scherpenzeel
- Soest
- Veenendaal
- Woudenberg
- Wageningen
- Waterschap Vallei & Veluwe

De onderliggende motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

De samenwerking in Platform Water Vallei & Eem is een uitvloeisel van de afspraken die de koepelorganisaties (o.a. VNG) hebben gemaakt over samenwerking in de Waterketen. Een van de doelen is om kennis uit te wisselen, het brengt mensen bij elkaar. Vooral vakinhoudelijke specialisten. Om die specialisten (tijdelijk) zelf in dienst te hebben is veel te duur, het platform brent daarvoor de oplossing. Enerzijds in het uitwisselen van medewerkers, anderzijds door gezamenlijke aanbesteding van concrete projecten.

De betrokken gemeenten zijn niet verplicht om deel te nemen aan dergelijke projecten, ze kunnen aansluiten al naar gelang hun behoefte.

Zo heeft gemeente Renkum meegedaan met projecten omtrent:

- Meten en riolering
- Metingen grondwater
- Standaardtekst waterloket
- Statisch gegevensbeheer

Bij een landelijk onderzoek naar de samenwerkingen in de waterketens, is Platform Water Vallei en Eem als een van de koplopers op dit gebied gekenmerkt. Daarmee is dit samenwerkingsverband een voorbeeld voor veel andere gemeenten en waterschappen.

De gemeente Renkum ligt in waterschap Vallei en Veluwe, meer specifiek het voormalige deel van waterschap Vallei & Eem. Samen met het voormalig waterschap Vallei & Eem en de inliggende gemeenten is de samenwerking aangegaan.

Vanuit zuiveringsoogpunt ook een hele logische: Renkum brengt haar afvalwater naar de zuivering van Vallei & Eem die zij deelt met Wageningen. Riolerings en zuivering vormen één geheel, dus is een samenwerking met elkaar logisch.

[De mogelijkheden voor regievoering van de gemeente \(sturing\)](#)

De samenwerking tussen de partners is geborgd middels een samenwerkingsovereenkomst, getiteld: samenwerkingsovereenkomst Afvalwaterketen Vallei en Eem (Save). De wijze waarop het platform wordt bestuurd heeft eenzelfde opzet als een gemeenschappelijke regeling.

Algemeen Bestuur = Bestuurlijk Platform Water Vallei en Eem.

Dagelijks Bestuur = Regiegroep.

Het Bestuurlijk Platform Water Vallei en Eem heeft als leden de portefeuillehouders afvalwaterketen (de wethouders van de 16 gemeenten) en de dijkgraaf van het waterschap.

De Regiegroep is een overleg bestaande uit 4 bestuurders en programmacoördinator als secretaris, waarvan 3 portefeuillehouders namens de gemeenten en 1 portefeuillehouder van het waterschap. De 3 portefeuillehouders vertegenwoordigen ieder voor zich de deelnemende 16 gemeenten.

Doordat de samenwerking is geborgd middels een samenwerkingsovereenkomst is het mogelijk voor de gemeente om op elk moment uit de werking te stappen, zonder veel bijkomende kosten. De te lopen procedure daarvoor staat omschreven in de

samenwerkingsovereenkomst. In deze overeenkomst staat eveneens dat het platform zichzelf jaarlijks evalueert.

De sturingsmogelijkheid voor de gemeenteraad rondom het platform, kan gewoon via de reguliere planning en control cyclus van de raad. De kosten voor het platform staan onder gemeentelijke rioleringsplan.

[De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking](#)

Indien de gemeente zich niet meer zou willen richten tot het Platform Water Vallei & Eem dan zou een logische consequentie zijn om zich wél aan te sluiten bij de samenwerking in Cluster Rijn6 (afvalwaterketensamenwerking in de stadsregio met Arnhem, Rheden, Overbetuwe en Lingewaard en de waterschappen Rijn & IJssel en Rivierenland). Een logische consequentie omdat in het BAW is afgesproken om zich überhaupt wel ergens bij aan te sluiten. Aansluiting bij Cluster Rijn6 is vanuit zuiveringsoogpunt gezien geen logische stap: Renkum brengt zijn afvalwater naar een zuivering van waterschap Vallei&Veluwe, net als Wageningen.

1.1.3 Samenwerking met inwoners en hun gemeenschapsverbanden

Gemeente Renkum zoekt naast samenwerking met partners en andere (gemeentelijke) overheden ook samenwerking met haar inwoners en hun gemeenschapsbanden. Dit doet zij door middel van zeer diverse incidentele of structurele contacten en overlegvormen. Voorbeelden hiervan zijn verschillende adviesraden, de dorpsplatforms, verschillende belangengroepen of verenigingen en met (wel of niet georganiseerde) individuele inwoners.

De gemeente zoekt samenwerking met haar inwoners niet alleen voor draagvlakvergroting, maar met name om hen meer te betrekken bij haar beleidsvoering, om gebruik te maken van hun kennis, kunde en ervaring. Daarnaast is de gemeente actief bezig haar inwoners te stimuleren en te begeleiden naar meer betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor zichzelf en hun eigen leefomgeving.

De gemeente kent een rijke geschiedenis van vallen en opstaan in het betrekken van haar inwoners en haar samenwerkingsverbanden bij de vorming en uitvoering van haar beleid.

De samenwerking met inwoners en haar samenwerkingsverbanden is heel breed en kent ook vele dwarsverbanden. De samenwerking met inwoners en gemeenschapsverbanden vindt in het gehele beleidsproces plaats. Soms structureel (bijv. adviescommissies), soms ad hoc (bijv. belangenverenigingen)

Voor het handhaven van deze samenwerkingsverbanden is de inzet van vrijwilligers noodzakelijk. Deze samenwerkingsverbanden zijn dan ook niet verworpen tot grote instituties.

Maar wat voor een samenwerkingen kennen we in gemeente Renkum? Het kan gaan om de volgende samenwerkingen:

- Dorpsplatforms/wijkraden
- Kerken
- Belangengroepen (bijvoorbeeld Renkum leeft! of 5 dorpen in 't groen)
- Ondernemersverenigingen
- Adviescommissies

- Sport en cultuurverenigingen
- Inwoners die worden betrokken middels inspraakprocedures
- Ouders die zich willen inzetten voor de school van hun kinderen
- Buurtbus
- Etc.

In gemeente Renkum zijn vele verenigingen en clubs aanwezig die zich bezighouden op het gebied van kunst, cultuur, sport etc. Gemeente Renkum ondersteunt deze groep samenwerkingsverbanden bijvoorbeeld door het verstrekken van subsidies. Verder verhuurt gemeente Renkum diverse locaties, waarbij de huurprijzen niet altijd marktconform hoeven te zijn. Naast het verhuren van deze locaties kan de gemeente zich ook inzetten om de locaties te onderhouden. Het betreft een groep verbanden die zo divers en dynamisch is dat deze samenwerkingen niet te analyseren zijn.

Samenwerking	Onderwerp	Aantal partners	Wettelijk verplicht	keuze in partner?	In par. 1.1.3. Kadernotitie
Groenonderhoud /plantsoenen door inwoners	Leefomgeving	Divers	Nee	Ja	Ja
Dorpsplatforms	Betrokkenheid	6 partners	Nee	Ja	Ja
Adviesorganen	Inspraak	4 partners	Soms	Soms	Ja
Herinrichtingsprojecten	Inspraak	Divers	Nee	Ja	Nee
Bedrijven-terreinen	Economie en leefomgeving	Divers	Nee	Ja	Nee
Makelaarsoverleg	Wonen	Divers	Nee	Ja	Nee
Buurtbus	Vervoer	1 partner	Nee	Nee	Nee
Vrijwilligerscentrale	Vrijwilligers	1 partner	Nee	Nee	Nee

Groenonderhoud/ plantsoenen door inwoners

Het wettelijk kader

De wettelijke kaders zijn te simplificeren als: als je plantsoenen en parken hebt, moet je het goed onderhouden om gevaar voor personen en goederen te voorkomen (zoals dat ook geldt voor de andere onderdelen van de openbare ruimte).

Beleidsproces/ beleidsveld

Renkum is een mooie groene gemeente, dat is ook een van de redenen waarom mensen hier willen wonen. Het is voor gemeente Renkum dan ook een belangrijk gegeven om de kwalitatief hoogwaardige woon en werkomgeving te behouden door het onderhoud van de gemeentelijke parken en plantsoenen. Het onderhoudsniveau staat echter onder druk, door vermindering van beschikbare gelden. Het gewenste kwaliteitsniveau is gesteld op sober met accenten op 'plus'. De gemeenteraad heeft in 2011 bij de behandeling van het groenbeleidsplan het college de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe bewoners kunnen worden betrokken. Dan kunnen bewoners zelf een bijdrage leveren om het kwaliteitsniveau meer dan sober te laten zijn. De bewoners worden in die zin alleen betrokken bij de (beleids)uitvoerende fase.

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

- vijf dorpen in het groen
- dorpsplatforms
- georganiseerde vrijwilligersinstellingen
- individuele inwoners

Regie (sturing)

De bewoners krijgen daar waar mogelijk de verantwoordelijkheid voor de inrichting en onderhoud van onderdelen van groen in hun wijk. De gemeente zal hen daarbij binnen de voorafgestelde randvoorwaarden ondersteunen. Deze ondersteuning bestaat uit kennis en materialen. De gemeente houdt een vinger aan pols wat betreft het onderhoudsniveau. Deze controleert zij regelmatig.

September 2014

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

Op het gebied van groenonderhoud zal de gemeente de basis blijven leveren, de extra (plus op basisniveau) de bewoners. Daarom wordt deze ontwikkeling door de gemeente niet als besparingsmogelijkheid gezien, de begeleiding kost juist veel uren en dus nog steeds geld. Het is meer een ontwikkeling om het basisniveau te verbeteren. Een belangrijk neveneffect is verder dat de sociale cohesie in de wijk wordt bevorderd. Daarom is er ook een overlap met de wijkteams. Als organisatie blijft gemeente Renkum kijken naar een effectieve en efficiënte inzet van mens en middelen.

Locaties die op dit moment worden voorbereid/uitgevoerd:

- Park Bato's wijk
- Park Hartenstein
- Doornenkamp
- Kievitsdel
- Kinderboerderij
- Klompenpad
- Heemtuin de Zomp
- Dennenkamp

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

De basis kwaliteit van het openbaar groen blijft sober. Er zal dan geen neveneffect van sociale cohesie ontstaan. Daarnaast zullen inwoners zich minder verantwoordelijk voelen voor het openbaar groen.

Dorpsplatforms

Het wettelijk kader

Voor het hebben van een dorpsplatform bestaat geen enkele wettelijke verplichting voor de gemeente. De dorpsplatforms zijn opgericht midden jaren negentig van de vorige eeuw. Reden was om met deze platforms de kloof tussen politiek en burgers te slechten. Om de dorpsplatforms toch een formele positie te geven is indertijd besloten om ze een status als commissie in de zin van artikel 84 van de gemeentewet te geven. Deze status staat op dit moment ter discussie⁸.

Beleidsproces/ beleidsveld

Wanneer de status van artikel 84 gemeentewet wordt losgelaten verdwijnt het formele recht om een advies uit te brengen. Echter kunnen de platforms nog steeds gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen. De dorpsplatforms hebben dan ook een belangrijke rol in het beleidsvormend proces en bij de agendavorming.

Doordat de platforms zelf budgetten hebben en deze kunnen uitgeven aan activiteiten in verschillende dorpen, hebben zij ook een rol in de beleidsuitvoering.

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

Op dit moment hebben alle dorpen in gemeente Renkum een dorpsplatform. In totaal zijn 70 leden betrokken bij de dorpsplatforms. De dorpsplatforms hebben verschillende juridische organisatievormen. Zo zijn de dorpsplatforms van Wolfheze en Heveadorp een vereniging.

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan (verplicht?)

Zoals eerder aangegeven zijn de platforms destijds opgericht om de kloof tussen politiek en burgers te dichten. In hoeverre dat op dit moment een gangbaar argument is, is niet bekend. De vorm zoals de platforms nu bestaan, zijn dan ook onderwerp van discussie. Doordat de dorpsplatforms geen heldere taakomschrijving hebben, rekenen zij zich een bredere rol toe.

Regie (sturing)

De platforms kunnen gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen richting het college. Het college noch gemeenteraad hebben daar een sturende functie in, behalve door zelf de dorpsplatforms om advies te vragen.

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

De dorpsplatforms kunnen een belangrijke rol spelen in het singaleren van kansen of problemen in een dorp. Zij weten wat er speelt in een dorp en kunnen de gemeente daarop attenderen. Deze signalerende en monitorende rol die dorpsplatforms kunnen hebben, raakt de gemeente dan kwijt.

⁸ Raadsbrief 'toekomst dorpsplatforms', augustus 2013
September 2014

Adviesorganen

Het wettelijk kader

Naast niet-verplichte adviesorganen heeft gemeente Renkum ook enkele verplichte advies-organen. Dit zijn advies-organen die juist advies geven op enkele specifieke beleidsterreinen. Het betreft de WWB-adviesraad en de WMO-adviesraad.

In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning staan twee artikelen die de gemeente verplicht om haar inwoners te betrekken over wat de gemeente doet op het gebied van de Wmo, artikel 11 en artikel 12. Vanuit de Wet Werk en Bijstand bestaat de verplichting om de betrokkenen of vertegenwoordigers van betrokkenen te betrekken bij de uitvoering van de wet. Dit staat in artikel 47.

Ondanks gelijkstreckende wetsartikelen zijn de beide adviesorganen wezenlijk anders georganiseerd:

- De WWB-adviesraad wordt bemand door cliënten van sociale zaken,
- De Wmo-adviesraad bestaat uit actieve, betrokken inwoners. De adviesraad hoort en vertaalt geluiden uit de samenleving en gaat na of het Wmo-beleid de (dorps)gemeenschappen versterkt. De leden van de Wmo-adviesraad praten dus niet namens een achterban, en zijn geen belangenbehartigers.

Verder is er nog de WSW-adviesraad, dit is een regionale adviesraad voor de 5 Permar-gemeenten die de colleges van de 5 gemeenten adviseert over de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening.

In deze adviesraad zitten cliënten WSW en vertegenwoordigers van cliënten, daarnaast is er een onafhankelijke voorzitter. De gemeente is verplicht om een wsw-adviesraad te hebben.

Beleidsproces/ beleidsveld

Bovenstaande advies-organen kunnen betrokken worden in het gehele beleidsproces. Zo hebben zij ook een signalerende functie. Daarmee zijn zij ook agendavormend.

Samenwerkingen (welke partijen en welke vorm)

Gemeente Renkum kent de volgende adviesorganen: WWB-adviesraad, WMO-adviesraad, WSW-adviesraad en de Woon Advies Commissie (WAC).

Motivaties en belangen om deze samenwerking aan te gaan

Het hebben van bovenstaande formele adviesorganen is grotendeels verplicht. De WMO neemt daarbij een aparte status. Zij bestaat niet alleen uit mensen die zelf betrokken zijn bij de WMO, het zijn betrokken burgers. Daarnaast wordt de WMO-kantelingsgedachte steeds meer gemeengoed in de organisatie. Daarmee krijgt de WMO-adviesraad een steeds prominentere rol. Het WAC is niet wettelijk verplicht. Het WAC levert voor de gemeente vooral expertise op bepaalde beleidsterreinen op. Het is daarmee ook een soort klankbord.

Gemeente Renkum is volop in gesprek, zowel lokaal als regionaal, over de toekomst van adviesraden.

Regie (sturing)

Begin 2013 is er een raadsbrief verstuurd waarin is ingegaan op de positie van de verschillende adviesraden. Belangrijkste mededeling in deze brief is dat er op dit moment nog zoveel onduidelijk is rond de nieuwe participatiewet dat een discussie over de rol en positie van de verschillende adviesraden voorbarig is.

Gemeente Renkum is volop in gesprek, zowel lokaal als regionaal, over de toekomst van adviesraden.

De gevolgen van ontkoppeling van de samenwerking

Voor de gemeente is het verplicht om een WMO-adviesraad, een WWB-adviesraad en een WSW-adviesraad te hebben.

De samenwerking met het WAC is geen wettelijke verplichting. Als de samenwerking hiermee wordt stopgezet, mist de gemeente vooral expertise.

2 Wettelijke taken en verantwoordelijkheden

Voor veel van de taken die Gemeente Renkum als decentrale overheid uitvoert, bestaat een wettelijke basis; gemeente Renkum moet wetten simpelweg uitvoeren.

De uit die wetten voortvloeiende activiteiten worden zogenoemd in [medebewind](#) uitgevoerd.

Soms wordt in wet- en regelgeving 'in detail' aangegeven welke taken en op welke wijze de gemeente deze moet uitvoeren. Maar in andere gevallen bepaalt de Rijksoverheid alleen maar dat de gemeente op een bepaald gebied een beleid moet formuleren of een verordening moet opstellen. De vrijheidsgraden van de gemeente om eigen beleid te maken kan per beleidsterrein verschillen. Deze vrijheidsgraden bepalen de mate van [autonomie of eigen beleidsvrijheid](#) van de gemeente.

Binnen haar taakverantwoordelijkheid (bepaald door het wettelijk kader) kan de gemeente, afhankelijk van het beleidsveld kiezen voor een bepaald ambitieniveau van uitvoering (bijvoorbeeld een sobere uitvoering van het wegenonderhoud) of kan ze streven naar efficiencyoptimalisatie bij de taakuitvoering.

Als er sprake is van eigen beleidsvrijheid kan de politiek zelf bepalen hoever ze haar taakopvatting wil laten reiken en welke keuzes ze daarin maakt.

In onderstaande paragraaf gaan we dieper in op de wettelijke taken van de gemeente aan de hand van dezelfde opbouw van de begroting en het meerjarenbeleidsplan.

Programma 1: Werk en Inkomen

A	Arbeidsparticipatie
B	Inburgering en integratie
C	Volwasseneneducatie
D	Inkomensvoorziening
E	Minimabeleid

A Arbeidsparticipatie

Participatieplaatsen zijn bedoeld voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt die wel het perspectief hebben dat zij met langere begeleiding weer inzetbaar zijn in reguliere arbeid. De gemeenteraad is door het Rijk verplicht om een verordening op te stellen met regels aangaande arbeidsinschakeling, artikel 8 lid1 WWB. Hier heeft de gemeente weinig beleidsvrijheid in.

De WSW-verordening wordt vastgesteld door de gemeenteraad, uitvoering door PerMar en Presikhaaf Bedrijven. De gemeente heeft de verplichting dat er zoveel mogelijk WSW-ers passend werk hebben.

B Inburgering en integratie

Op 1 januari 2013 is de gewijzigde Wet inburgering in werking getreden. In de nieuwe wetgeving is een essentieel uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor inburgering bij de inburgeringsplichtige wordt gelegd. Daarmee vervalt de plicht van gemeenten om voor inburgeringsvoorzieningen en taalkennisvoorzieningen te zorgen. Wel blijven de gemeenten op grond van het overgangsrecht met name de eerste jaren na inwerkingtreding van de wetswijziging een aantal taken uitoefenen. Dit betreft met name inburgeraars die al met een traject gestart zijn. De gemeenten moeten hen in staat te stellen dit af te maken. Gemeente Renkum heeft nog wel de opdracht om inburgeraars goed te informeren over de rechten en plichten die voortvloeien uit deze wet. In verband met deze taken rondom het overgangsrecht draagt de wetswijziging gemeenten op om bij verordening regels te stellen over een aantal onderwerpen.

De gemeente is verplicht om elk half jaar een vastgesteld aantal asielzoekers met een verblijfsvergunning (statushouders) te huisvesten. De provincie houdt hier toezicht op of de gemeente wel voldoende statushouders huisvest. Het aanbieden van huisvesting aan statushouders gebeurt in nauw overleg met Vivare. Het college is verantwoordelijk voor de huisvesting.

C Volwasseneneducatie

De gemeente is niet meer verantwoordelijk voor het Voortgezet algemeen volwassenen onderwijs. De budgetten hiervoor gaan tegenwoordig vanuit het Rijk rechtstreeks naar de onderwijsinstellingen. Vanuit het (maatschappelijke) participatiebeleid is wel de overweging om het aantal laaggeletterden te verkleinen. Daarom zet de gemeente nog steeds in op volwasseneducatie. Dit is in principe vanuit het Rijk niet verplicht.

D/E Inkomensvoorziening en minimabeleid

De gemeente is verplicht om de regelingen met betrekking tot inkomensvoorziening uit te voeren, zoals de WWB (Wet Werk en Bijstand) en/of de IOAW (wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers). Het college is verplicht om beleid vast te stellen waarin staat beschreven hoe zorg wordt gedragen voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de wet. Hieronder valt ook de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van deze regelingen.

Sinds 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening van kracht. De wet verplicht de gemeente onder meer om elke vier jaar een beleidsplan op te stellen op het gebied van schuldhulpverlening. Dit wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

Bovenop deze inkomensvoorziening heeft gemeente Renkum enkele eigen regelingen voor de doelgroep: het minimabeleid. Deze 'plus' op de inkomensvoorziening is geen wettelijke taak.

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda- vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuitvoering
		S	T	O		
A Arbeids- participatie				X	Gemeenteraad	Gemeente zelf
A WSW			X		Gemeenteraad	Permar, Presikhaaf bedrijven
B Inburgering				X	College	Gemeente zelf samen met vluchtelingen- werk
B Huivesten statushouders				X	College	Vluchtelingen- werk en Vivare
C Inkomens- voorziening	X			X	Gemeenteraad	Gemeente zelf
C Schuldhulp- verlening	X	X			Gemeenteraad	Gemeente zelf, wordt gedeeltelijke uitbesteed

Niet-wettelijke taken
Minimabeleid
Volwasseneneducatie

Programma 2: zorg, educatie en maatschappelijke participatie

A	Lokaal gezondheidsbeleid
B	Maatschappelijk werk (Wmo)
C	WMO beleid (Wmo)
D	Sociale samenhang en leefbaarheid (Wmo)
E	Preventieve voorzieningen voor jeugd en opvoeders
F	Informatie, advies en voorlichting (Wmo)
G	Mantelzorg en vrijwilligers (Wmo)
H	Zelfredzaamheid en participatie (WMO)
I	Individuele voorzieningen (Wmo)
J	Maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg (Wmo)
K	Lokale educatieve agenda
L	Onderwijshuisvesting
M	Leerplicht en RMC
N	Leerlingenvervoer
O	Peuterspeelzaalwerk
P	Lokaal jongerenwerk

A Lokaal gezondheidsbeleid

Vanuit artikel 22 lid 1 krijgt de overheid de taak maatregelen te treffen voor de volksgezondheid. Deze wet wordt verder ingevuld door de Wet Publieke Gezondheid. In deze wet zijn de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente op het gebied van de openbare gezondheidszorg vastgelegd. In de Wet Publieke Gezondheidszorg (WPG). De WPG heeft tot doel gezondheidsbescherming en –bevordering en ziektepreventie. De gemeente is vanuit de WPG verplicht lokaal gezondheidsbeleid te ontwikkelen en uit te voeren. Verder schrijft de WPG voor dat de gemeente, voor een aantal taken uit het WPG een gemeentelijke gezondheidsdienst moet instellen (zie samenwerking VGGM gezondheid, paragraaf 1.2).

Binnen het lokaal gezondheidsbeleid is een sterke connectie met de WMO. De WMO heeft namelijk als doel het bevorderen van de zelfredzaamheid en deelname aan de maatschappij.

De doelstellingen rondom gezondheid en de doelstellingen rondom maatschappelijke participatie versterken elkaar.

C WMO

De Wmo is een kaderwet of raamwet. Een wet die de algemene principes, verantwoordelijkheden en procedures regelt, maar geen gedetailleerde regels bevat.

De gemeenteraad moet volgens de wet (artikel 3 Wmo) een beleidskader voor Wmo vaststellen dat de hoofdzaken weergeeft van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.

De gemeenteraad moet volgens de wet (artikel 5 Wmo) ook een Wmo-verordening voorzieningen vaststellen die bepaalt op welke wijze de toegang tot het aanvragen van individuele voorzieningen is geregeld. Kortom: Gemeenteraad stelt Wmo-beleid en Wmo-verordening vast.

Afspraken voor de uitvoering van het WMO-beleid passen binnen het kader en de verordening en zijn de verantwoordelijkheid van het college. De uitvoering gebeurt door medeverantwoordelijke partners.

De regiefunctie van de gemeente is ook leidend in het WMO beleid (2007 en 2011). Met name in de meest recente WMO nota wordt nader ingegaan op sturing vanuit diverse regierollen. Na de kanteling in de WMO (van zorgen voor naar zorgen dat) volgen de decentralisaties van rijkstaken naar de gemeenten vanuit een gelijke visie.

Wmo-beleid is breed waardoor er veel raakvlakken met andere beleidsterreinen zijn. Er zijn negen prestatievelden:

1. Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid
2. Preventieve voorzieningen voor problemen met opgroeien en problemen met opvoeden
3. Het geven van informatie en advies
4. Ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers
5. Bevorderen deelname aan het maatschappelijk verkeer van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of psychisch-sociaal probleem
6. Voorzieningen voor ouderen, gehandicapten, chronische psychiatrische patiënten en mensen met psychische of psychologische problemen
7. Maatschappelijke opvang

- 8. Bieden openbare geestelijke gezondheidszorg
- 9. Bieden ambulante verslavingszorg

De activiteiten rondom het WMO-beleid behelzen meerdere activiteiten in de begroting. Zo worden de volgende activiteiten door het WMO benaderd:

- B maatschappelijk werk,
- D sociale samenhang en leefbaarheid,
- F informatie, advies en voorlichting,
- G mantelzorg en vrijwilligers,
- H Zelfredzaamheid en participatie,
- I individuele voorzieningen,
- J maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg.

De wet maatschappelijke ondersteuning is een raamwet, de gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet maar heeft de vrijheid om zelf beleidskeuzes te maken in hoe ze de wet uitvoert.

Door uitvoering van pilotprojecten Wijkgericht Werken wordt de kanteling van de WMO concreet vormgegeven. Bij het Wijkgericht Werken komen een aantal principes naar voren die overeenkomen met principes uit het WMO:

- een vraaggerichte en integrale benadering;
- regievoering en netwerksamenwerking;
- aansluiten op oplossingen die inwoners vanuit hun eigen verantwoordelijkheid kunnen organiseren.

K Lokale educatieve agenda

In paragraaf 1.2 is al aangegeven dat gemeente Renkum een Lokaal Educatief Overleg kent, LEA. Dit overleg is een wettelijke verplichting, het volgt uit artikel 167a WPO (Wet primair onderwijs) en artikel 118a WVO (Wet voortgezet onderwijs). In deze wetsartikelen staan eveneens verplichte thema's die met dit overleg behandeld moeten worden. De volgende thema's moeten worden behandeld:

- het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie;
- het bestrijden van onderwijsachterstanden;

- de afstemming over inschrijvings –en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bevoegd gezag van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen;
- onder het vorige punt valt ook de doorlopende lijn van voorschoolse educatie naar basisonderwijs.

De wet laat verder vrij als een gemeente nog andere onderwerpen wil toevoegen aan dit overleg. Het college heeft de verantwoordelijkheid voor het LEA-overleg. De gedeelde verantwoordelijkheid van lokale overheid en lokaal onderwijsveld is het leidende principe.

In de begroting staan onder de activiteit LEA een aantal producten die in het verlengde liggen van de thema's die bij het LEA-overleg worden behandeld.

L Onderwijshuisvesting

De wettelijke verplichtingen die een gemeente heeft op het gebied van onderwijshuisvesting, zijn vastgelegd in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op de Expertisecentra (WEC) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO).

Voor wat betreft het primair en het (voortgezet) speciaal onderwijs is de gemeente grofweg verantwoordelijk voor het onderhoud aan de buitenzijde van de schoolgebouwen en voor nieuwbouw en uitbreiding. Voor het voortgezet onderwijs is de gemeente alleen verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreiding. De besturen voor voortgezet onderwijs zijn zelf verantwoordelijk voor al het onderhoud en alle aanpassingen aan de schoolgebouwen.

De uitvoering van de wettelijke taken worden vastgelegd in een verordening. In het kort komt het erop neer dat de gemeente moet zorgen voor voldoende en goed onderhouden schoolgebouwen voor het primair en het (voortgezet) speciaal onderwijs. Bij het voortgezet onderwijs is de gemeente verantwoordelijk dat er een ruimte beschikbaar is.

De Raad heeft de wettelijke taak een verordening vast te stellen (art. 102 WPO, art. 100 WEC, art. 76 en art. 217 WVO).

In deze wetsartikelen wordt aangegeven welke huisvestingsvoorzieningen voor bekostiging in aanmerking komen en hoe deze aanvragen behandeld worden. Over de inhoud van deze verordening moet zogenaamd 'op overeenstemming gericht overleg' (OOGO) hebben plaatsgevonden met de schoolbesturen, die het ook vaststellen alvorens de verordening aan de Raad wordt aangeboden. De verordening moet voldoen aan de redelijke eisen die het onderwijs aan de huisvesting van scholen in de gemeente stelt.

M Leerplicht en RMC

Toezicht op de naleving van de leerplichtwet vindt plaats door de leerplichtambtenaar. Elke gemeente moet ten minste één leerplichtambtenaar in dienst hebben. De leerplichtwet geldt voor kinderen van 4 jaar tot 18 jaar.

RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten. De RMC-wet bepaalt dat gemeenten alle voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar moeten registreren en er zorg voor dragen dat ze terugkeren in het onderwijs, of een combinatie van onderwijs en werk, zodat ze alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

N Leerlingenvervoer

De wettelijke basis van het leerlingenvervoer ligt in de Wet op het primair onderwijs (art. 4), de Wet op de expertisecentra (art. 4) en de Wet op het voortgezet onderwijs (art. 4). Het leerlingenvervoer omvat leerlingen van basis-scholen, speciale scholen voor basisonderwijs en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Vanuit deze wetten heeft de gemeente de (wettelijke) zorgplicht 'passend vervoer' aan te bieden. De gemeente kan een afstandsgrens vaststellen van maximaal 6 km.

In bovenstaande drie artikelen staat in artikel 4 lid 1, dat de gemeente verplicht is om een nadere regeling vast te stellen voor leerlingenvervoer. Daarvoor wordt in dezelfde artikelen aangegeven waar de gemeente op zijn minst in die regeling rekening mee moet houden.

O Peuterspeelzaalwerk

Kinderopvang moet bijdragen aan een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. Het college van burgemeester en wethouders ziet toe op de naleving van de kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen en voorschoolse educatie. Als toezichthouder wijst zij de directeur van de GGD aan. Voor de toezicht wordt een landelijk geldend toetsingskader gehanteerd.

De uitvoering van het peuterspeelzaalwerk vindt deels plaats vanuit een wettelijke taak en deels vanuit gemeentelijk beleid. In het kader van onze wettelijke taak betaalt gemeente Renkum in de vorm van subsidie de voor-schoolse educatie van doelgroepkinderen.

P Lokaal Jongerenwerk

Binnen het product lokaal jongerenwerk zijn een aantal diverse activiteiten op het gebied van jeugd bijeengevoegd. Om hierin de integraliteit te borgen is de nota integraal jeugdbeleid opgesteld. Voor het integraal jeugdbeleid zijn een aantal wetten en akkoorden kadergevend, zoals de WMO, wet op de jeugdzorg, wet op primair onderwijs, wet op voortgezet onderwijs etc.

Aangezien jeugdbeleid een groot bereik kent en zeer complex is, zijn er in de nota integraal jeugdbeleid een viertal overkoepelende thema's benoemd: educatie en talentontwikkeling, ontmoeten en meedoen, gezond leven, opvoeden en jeugdzorg.

Het hebben van een integraal jeugdbeleid is niet wettelijk verplicht, maar het zorgt wel voor integraliteit in complexe materie.

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda- vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuitvoering
		S	T	O		
A Lokaal gezondheids-beleid	X	X	X	X	Gemeenteraad	VGGM gezondheid
C WMO	X	X			Gemeenteraad	Gemeente met sociale partners
K Lokale educatieve agenda	X	X	X		College	Gemeente met maatschappelijke partners
L Onderwijs-huisvesting	X	X	X	X	Gemeenteraad	Gemeente
M Leerplicht en RMC	X	X	X	X	College	Gemeente
O Peuterspeel-zaalwerk	X	X	X	X	College	VGGM
N Leerlingen-vervoer	X	X	X	X	College	Vervoers-bedrijven

Niet-wettelijke taken
Integraal jeugdbeleid

Programma 3: Ruimtelijke ontwikkeling, bouwen en wonen

A	Gebiedsvisies/ structuurvisies
B	Volkshuisvesting
C	Bestemmingsplannen
D	Grondexploitatie
E	Omgevingsvergunning, toezicht en handhaving

A/C Ruimtelijk beleid

Sinds juli 2008 verplicht de Wet Ruimtelijke Ordening (Wro) elke gemeente om ‘ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening één of meerdere structuurvisies voor haar grondgebied te hebben. In deze structuurvisie(s) dient de gemeente de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van dat gebied, alsmede de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid te verwoorden. De structuurvisie(s) dient (dienen) vergezeld te gaan van een uitvoeringsprogramma, waarin de raad aangeeft op welke wijze hij denkt de voorgenomen ontwikkeling te doen verwezenlijken”.

Een structuurvisie kan ook de basis vormen voor het toepassen van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) of voor de Grondexploitatiewet (Grewwet).

Een structuurvisie moet vergezeld gaan van een verslaglegging op welke wijze de inwoners zijn betrokken bij de voorbereiding.

De gemeente is gebonden aan de door haar verwoorde ambities in de structuurvisie; de ambities in de structuurvisie moeten hun beslag krijgen in bestemmingsplannen.

Bestemmingsplannen vormen het juridisch toetsingskader voor het gemeentelijke ruimtelijke beleid. De gemeente is verplicht om gebiedsdekkend over bestemmingsplannen te beschikken en om deze om de 10 jaar te actualiseren. Een bestemmingsplan is meestal een mix van beheer (het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen) en uitvoering (het mogelijk maken van ontwikkelingen). Binnen die 10 jaar kan de gemeente door middel van een ontwikkelingsbestemmingsplan beoogde nieuwe ontwikkelingen in een gebied mogelijk maken (wel of niet op een particulier verzoek)

September 2014

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) geeft richtlijnen ten aanzien van de verplichte digitalisering van ruimtelijke plannen, dus zowel van structuurvisies als bestemmingsplannen.

B Volkshuisvesting

In de Grondwet staat vermeld: “bevordering van voldoende woongelegenheden is voorwerp van zorg der overheid”, artikel 22 lid 2. Woonbeleid wordt dan ook sterk gereguleerd door de rijksoverheid. Wel is de gemeente verplicht om naar aanleiding landelijke doelstellingen op het gebied van woningbouw kenbaar te maken wat haar visie op wonen in de lokale situatie is. In die woonvisie moet de gemeente de prioriteiten op het gebied van wonen aangeven. Op basis hiervan moet de gemeente met corporaties prestatieafspraken maken. Wanneer een corporatie in gebreke is gebleven in haar doelstellingen, zal het ministerie bezien of de gemeente tijdig en redelijk haar woonvisie heeft opgesteld⁹. Indirect moet een gemeente dus wel een woonvisie opstellen.

De gemeente is verder verplicht om te zorgen voor een rechtvaardige en eerlijke verdeling van de woningvoorraad. Dit doet zij in samenspraak met de stadregio Arnhem/Nijmegen. De stadsregio heeft daarvoor een regionale huisvestingsverordening opgesteld. Daarnaast gelden de Woningwet en Huisvestingswet die voorschrijven om voldoende en kwalitatief goede woningen bereikbaar te houden voor elke inwoner.

D Grondexploitatie

Het gaat hier om multidisciplinaire projecten. Dit wordt daarom gecoördineerd door een projectmanager. Alle wetgeving en beleid dat van toepassing is op het project wordt meegenomen in de ontwikkeling daarvan. Als organisatie heeft gemeente Renkum de vrijheid in eigen bedrijfsorganisaties -en voering

E Omgevingsvergunning, toezicht en handhaving.

⁹ Tweede kamer, 2007/08, 2005191043

Het stellen van regels heeft enkel zin indien de naleving en de mogelijkheden tot handhaving voldoende zijn. Dit vraagt van de gemeente bestuurlijk optreden. Bestuurlijk optreden wordt sterk gestuurd door de zogenaamde beginselplicht tot handhaving. Deze 'plicht' is door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in het leven geroepen op basis van het vertrouwensbeginsel. Dit beginsel houdt kortweg in dat de gemeente gehouden is om bestuurlijke sanctiemiddelen in te zetten bij constatering van een overtreding, zeker indien een belanghebbende hierom verzoekt.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bepaalt dat de gemeente een handhavingsbeleid moet hebben. De gemeente mag in dit beleid zelf de prioriteiten bepalen. Dit beleid wordt vastgesteld door het college. De gemeente werkt op het gebied vergunning, toezicht en handhaving samen met verschillende uitvoeringsdiensten. Op het gebied van milieutaken met de OdrA, op het gebied van brandveiligheid met het VGGM.

(procesmanagement)
Planbegeleiding van diverse ruimtelijke projecten op het gebied van wonen en leefbaarheid

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda- vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuit- voering
		S	T	O		
A Structuurvisie	X				Gemeenteraad	Gemeente zelf
B Volkshuisvesting	X	(X)	X	X	Gemeenteraad	Samen met Vivare en Stadsregio
C Bestemmingsplannen	X			X	Gemeenteraad	Gemeente zelf
D Grondexploitatie				X	Ambtelijk	Gemeente zelf
E Handhavingsbeleid	X		X	X	College	Samen met VGGM, OdrA

Niet wettelijke taken
Gebiedsvisies
Grondexploitatie projecten

Programma 4: Milieu, Natuur en handhaving

A	Milieubeheer
B	Bos-, landschaps- en natuurbescherming
C	Plantsoenen en parken
D	Riolering en water
E	Afvalverwijdering en -verwerking
F	Milieuhandhaving

A/F Milieubeheer en milieuhandhaving

Een Gemeentelijk Milieubeleidsplan bevat de hoofdzaken van het door het gemeentebestuur te voeren milieubeleid. Een gemeente is niet verplicht om een Gemeentelijk Milieubeleidsplan op te stellen, maar zij mag dit wel.¹⁰ Als je als gemeente een Milieubeleidsplan opstelt gelden procedurele bepalingen.

De reden dat er voor gemeentes geen verplichting bestaat om een beleidsplan op te stellen is dat de schaal van veel milieuproblemen vaak de mogelijkheden van het gemeentelijke niveau overstijgt. Gemeente Renkum heeft een Milieubeleidsplan, omdat hiermee een overkoepelend beleid bestaat voor vele milieutaken. De samenhang tussen die taken wordt zodoende geborgd.

Wetten en lokale regels dienen nageleefd te worden. Daarvoor wordt een handhavingsbeleid opgesteld. Dit is verplicht. Vanaf 1 april 2013 heeft de gemeente uitvoeringstaken op het gebied van milieubeheer aan de Omgevingsdienst Regio Arnhem overgedragen.

B Bos-, landschaps- en natuurbescherming

Het buitengebied van gemeente Renkum is een echt visitekaartje. Gemeente Renkum profileert zich ook duidelijk hiermee. Aan de gemeente dan ook de uitdaging om dit te behouden. Hiervoor heeft de gemeente een landschapsontwikkelingsplan opgesteld. Deze wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd middels een jaarplan. Wettelijk

gezien is de gemeente niet verplicht om een landschapsontwikkelingsplan te hebben.

Voor het bos en natuur in gemeente Renkum geldt dat de gemeente verplicht is deze goed te onderhouden om gevaar voor personen en goederen te voorkomen en natuurwaarden niet te schaden. Hoe zij dat dus moet doen, geeft de wetgever geen kaders.

C Plantsoenen en parken

Gemeente Renkum is verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het beleid voor het beheer en onderhoud is opgenomen in het groenbeheerplan.

Dit plan geeft inzicht in het dagelijks beheer van de openbare ruimte, rekening houdend met de verschillende gebruiksfuncties. Het hebben van een groenbeheerplan is wettelijk niet verplicht. Het is echter wel een nuttig instrument. Als een gemeente plantsoenen en parken heeft, moet zij dit goed onderhouden om gevaar voor personen en goederen te voorkomen. In het groenbeheersplan staan afspraken over het beheer en kwaliteit van de plantsoenen en parken.

D Riolering en water

Gemeente Renkum is wettelijk verplicht om een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) op te stellen (Wet milieubeheer 4.22). Dit artikel bevat zowel beleid als onderdelen van de uitvoering en de financiële onderbouwing daarvan. Het betreft hier dus afvalwater, hemelwater en grondwater. De gemeenteraad moet dit rioleringsplan vaststellen. Een gemeente is niet verplicht om een watervisie te hebben, dit was zinvol toen de waterwet nog net bestond. De samenwerking met verschillende partijen (zoals waterschappen, gemeente, rijkswater-staat) werd met deze watervisie versterkt. Door landelijke afspraken is een dergelijk zwaar opgetuigd instrument niet meer nodig

¹⁰ Artikel 4.16 wet milieubeheer
September 2014

E Afvalverwijdering en -verwerking

De gemeenten zijn verplicht om voor de afvalinzameling te zorgen, zo staat dat in de wet milieubeheer. Het Rijk geeft de te behalen doelen aan op het gebied van afvalscheiding, middels een Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). Ieder bestuursorgaan moet bij het uitvoeren van een bevoegdheid voor afvalstoffen rekening houden met het LAP. Dat betekent dat het rijk, provincies en gemeenten gebonden zijn aan dit plan.

De lokale invulling van het LAP vindt plaats door het vaststellen van een gemeentelijke afvalstoffenverordening. Dit is verplicht vanuit artikel 10.23 lid 1 van de wet milieubeheer. Deze verordening wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

Uitvoering van afvalverwijdering en verwerking wordt gedaan door de afvalcombinatie De Vallei. Deze organisatie verwijdert en verwerkt het afval voor de gemeenten Ede, Wageningen, Veenendaal en Renkum.

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda- vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuit- voering
		S	T	O		
A Milieubeheer				X	Ambtelijk	Gemeente zelf
A Milieuhandhaving	X	X		X	Gemeenteraad	Samen met OdrA
B Bos-, landschaps- en natuurbescherming				X	Ambtelijk	Gemeente zelf
C Plantsoenen en parken				X	Ambtelijk	Gemeente zelf
D Riolering en water	X	X	X	X	Gemeenteraad	Samen met waterschap
E Afvalverwijdering				X	Gemeenteraad	ACV

Niet wettelijke taken
Opstellen van een milieubeleidsplan
Opstellen van een LandschapsOntwikkelingsPlan
Opstellen van een groenbeheerplan
Opstellen Watervisie

Programma 5: Veiligheid

A	Toezicht en handhaving
B	Brandveiligheid
C	Rampenbestrijding
D	Integraal veiligheidsbeleid

A Toezicht en handhaving, algemeen

Openbare Orde en Veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Eén van de instrumenten hiertoe is toezicht en handhaving. Toezicht en Handhaving vindt plaats op grond van wet- en regelgeving. Deels is dit gebaseerd op eigen verordeningen en beleid. De inhoud hiervan bepaalt voor een deel op welke terreinen op welke wijze toezicht en handhaving nodig is. Het college is als is al bestuursorgaan verplicht om handhavingsbeleid op te stellen. Dit blijkt uit artikel 7.2 lid 1 uit het besluit omgevingsrecht. In dit handhavingsbeleid moet de gemeente ingaan op procedures rondom handhaving en op prioriteiten. Eventuele maatregelen of sancties staan in de specifieke wetgeving.

A Toezicht en handhaving, kinderopvang

De gemeente houdt vanuit de wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (WKKP) het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen. De GGD voert dat toezicht uit in opdracht van de gemeente. Dit blijkt uit artikel 1.61 lid 1, wkkp. Wordt niet aan de kwaliteitseisen voldaan, dan treedt de gemeente op. Bijvoorbeeld met een waarschuwing of een boete. Hoe de gemeente optreedt en met welke sancties, moet de gemeente in een een beleidsnota vermelden. De wet laat hier de gemeente vrij hoe dit beleid er uit moet zien.

B/C Brandveiligheid/rampenbestrijding

Nederland is verdeeld in 25 veiligheidsregio's. Wettelijk is bepaald hoe deze regio's bestuurd worden. De veiligheidsregio (en diens commandostructuur) komen in actie indien een ramp of crisis voordoet van bovenlokale betekenis. Het college van B&W is belast met de organisatie van de brandweer, rampenbestrijding en de geneeskundige hulpverlening. Wanneer de brandweer betrokken is bij brand of ongevallen dan heeft de burgemeester het gezag. Daarnaast is de burgemeester verantwoordelijk voor de communicatie en informatievoorziening bij lokale veiligheidsincidenten. Dit is allemaal juridisch bepaald in de wet veiligheidsregio's.

De burgemeester vertegenwoordigt zijn gemeente in het bestuur van de veiligheidsregio. Daarover legt hij verantwoording af aan de gemeenteraad. Minimaal eens in de vier jaar moet een beleidsplan worden opgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio. Basis daarvoor is een risico-profiel. De gemeenteraad ziet het concept-risicoprofiel van gemeente Renkum in en kan zondig dit concept aanvullen.

D Integraal veiligheidsbeleid

De zorg voor openbare orde en veiligheid is van oudsher een van de voornaamste taken van de overheid. De verantwoordelijkheid voor het veiligheidsbeleid ligt op lokaal niveau bij de gemeente. Veiligheid is een onderwerp dat vele raakpunten kent met andere beleidsvelden. Vandaar dat een integraal veiligheidsbeleid een nuttig instrument is. In 2011 heeft gemeente Renkum een integraal veiligheidsplan opgesteld vastgesteld door de gemeenteraad. Dit vooruitlopend op de wettelijke verplichting voor dergelijk beleid. Deze wettelijke verplichting is echter op 4 juni 2013 door de minister ingetrokken. Met als reden dat de meeste gemeenten toch al een dergelijk plan hadden, waardoor het niet meer verplicht hoefde te zijn.

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda- vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuitvoering
		S	T	O		
A Toezicht en handhaving, algemeen	X					
A Toezicht en handhaving, kinderopvang	X			X	College	VGGM Gezondheid
B/C Brandveiligheid/ rampenbestrijding	X	X	X	X	College	VGGM Veiligheid

Niet-wettelijke taken
Integraal veiligheidsbeleid

Programma 6: Verkeer

A	Verkeersmaatregelen
B	Parkeren
C	Veerdiensten
D	Wegen, straten en pleinen

A/B Verkeersmaatregelen en parkeren, Beleid

De gemeente is wettelijk verplicht om het verkeer goed te regelen, hoe zij dat doet laat de wetgever in het midden.

Volgens artikel 8 van het planwet verkeer en vervoer moet de gemeente zorg dragen voor een samenhangend en uitvoeringsgericht verkeers- en vervoersbeleid. Waarbij de gemeente rekening houdt met onderdelen van het nationale en provinciale verkeers- en vervoersplan. Zij legt haar beleid strategisch en tactisch vast in het Gemeentelijk Verkeer en VervoersPlan. Operationeel ligt het gemeentelijk verkeersbeleid vast in het Meerjaren Uitvoerings-programma.

In het GVVP staat verder hoe wegen gebruikt dienen te worden. Bijvoorbeeld verkeerregels, ontheffingen etc. Een verdere uitwerking van het strategisch beleid (GVVP) is onder andere de parkeernota, hierin staan bijvoorbeeld beleidsregels gehandicapten parkeerplaats. Het hebben van een parkeernota is geen verplichting voor de gemeente.

D Onderhoud wegen, straten en pleinen

Gemeenten zijn vanuit de wegenverkeerswet als wegbeheerder verantwoordelijk voor de doorstroming van het verkeer, de leefbaarheid langs de lokale wegen en de kwaliteit/verkeersveiligheid. De kwaliteit van de wegen wordt gemeten aan de hand van algemeen geaccepteerde richtlijnen¹¹. Indien er ongelukken plaatsvinden door slecht onderhoud vanuit de gemeente, is de gemeente aansprakelijk. Dit wordt ook wel omgekeerde bewijslast genoemd (Artikel 6:174 Burgerlijk wetboek).

Ook voor verdere voorzieningen in de openbare ruimte blijft de gemeente verantwoordelijk voor de veiligheid. Zoals bij straatmeubilair. Als gemeente ben je niet verplicht om straatmeubilair te hebben, maar als je straatmeubilair plaatst, dan is de gemeente wel aansprakelijk voor de veiligheid (wederom artikel 6:174 Burgerlijk wetboek).

Deze veiligheidskwestie speelt tevens rondom straatverlichting en straatreiniging. De gemeente is niet verplicht om straatverlichting te plaatsen of de straat te reinigen, wel moet de gemeente zorg dragen voor een (verkeers)veilige situatie. Indien er ongelukken plaatsvinden en de gemeente heeft volgens de rechter geen voldoende maatregelen genomen op het gebied van veiligheid, dan is de gemeente verantwoordelijk te stellen (Artikel 6:174 Burgerlijk wetboek).

C Veerdiensten

Het hebben en ondersteunen van veerdiensten is geen wettelijke verplichting.

¹¹ Crow: publicaties 147
September 2014

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agendavorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuitvoering
		S	T	O		
Verkeersmaatregelen, beleid (GVVP)	Nee	X	X	X	Gemeenteraad,	Gemeente zelf
Handhaving verkeersmaatregelen				X	College	Gemeente, politie
Onderhoud wegen				X	Gemeenteraad (budget vaststellen)	Gemeente
Gladheidsbestrijding				X	College	ACV en gemeente
Grondexploitatie				X	Ambtelijk	Gemeente zelf

Niet wettelijke taken
Straatmeubilair
Openbare verlichting (relatie met veiligheid)
Straatreiniging
Parkeermaatregelen
Veerdiensten

Programma 7: Sport, kunst en cultuur

A	Kunst, cultuur en cultuureducatie
B	Openbaar bibliotheekwerk
C	Monumenten
D	Sport algemeen
E	Sportaccommodaties

A Kunst, cultuur en cultuureducatie

De Nederlandse regelgeving op het terrein van cultuur vindt haar basis in artikel 22 lid 3 van de Grondwet: 'Zij [de overheid] scheidt voorwaarden voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding.' Dit artikel met concrete opdracht aan de overheid is niet in specifieke wetgeving uitgewerkt. Zelden wordt daarin aan gemeenten een opdracht gegeven om aan concrete normen of doeleinden te voldoen. Hoe de gemeente bovenstaand artikel uitvoert is geheel vrij. Het staat een gemeente vrij om initiatieven incidenteel of structureel te steunen. Daarbij is een kunstvisie ook niet verplicht. Wel zijn er vele raakvlakken tussen kunst, cultuur en cultuureducatie met andere (juridisch verplichte) beleidsterreinen, zoals onderwijs of WMO.

B Openbaar bibliotheekwerk

Gemeenten zijn (juridisch) niet verplicht om bibliotheken te faciliteren. Wel is zij verplicht bij aanwezigheid van een bibliotheek de abonnementen voor jongeren tot en met 14 jaar te verstrekken.

C Monumenten

Op het gebied van monumenten en monumentenzorg is de gemeente verplicht om een monumentencommissie in te stellen. Dit volgt uit artikel 15 lid 1, monumentenwet. De wettelijke taak van de Monumentencommissie is het adviseren over aanvragen van een monumentenvergunning binnen gemeente Renkum.

D/E Sport algemeen/sport-accommodaties

Het stimuleren van sport is geen wettelijke verplichting voor de gemeente. Het sportaccommodatiebeleid kan worden beschouwd als de basis van het gemeentelijk sportbeleid. Over het algemeen zien gemeenten het wel als een maatschappelijke verantwoordelijkheid over om (breedte)sport te stimuleren en faciliteren. Sport heeft dan ook vaak raakvlakken met gezondheid, onderwijs en is belangrijk voor de sociale cohesie.

Vanuit de wet primair onderwijs en de wet op speciaal onderwijs is de gemeente wel verplicht om een school te voorzien van voldoende geschikte ruimte voor bewegingsonderwijs (lichamelijke oefening), artikel 117 Wet op het primair onderwijs. Dat betekent nog niet dat een gemeente een gymzaal moet exploiteren, de gemeente kan ook bij een private organisatie ruimte huren. Om dit goed te regelen is het college verplicht om een verordening op te stellen. Het faciliteren van zwemonderwijs is niet verplicht.

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda-vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuitvoering
		S	T	O		
Monumenten	X			X	College	Monumenten-commissie

Niet-wettelijke taken
Sport
Sportaccommodaties
Kunst, cultuur en cultuureducatie
Openbaar bibliotheekwerk

Programma 8: bedrijvigheid, recreatie en toerisme

A	Bedrijfsruimte
B	Zorgeconomie
C	Recreatie en Toerisme
D	Detailhandel
E	Telecommunicatie

A/B Bedrijfsruimte/ zorgeconomie

Gemeente Renkum wil (startende) ondernemers stimuleren en faciliteren. Er is geen wetsartikel die de gemeente verplicht om een dergelijk beleid te voeren. Alleen de grondwet (artikel 19 lid 1) geeft aan dat de overheid moet zorgen voor voldoende werkgelegenheid. Dit wetsartikel wordt niet verder gespecificeerd in nadere wetgeving.

C Recreatie en Toerisme

Voor beleid rondom recreatie en toerisme is geen wettelijke verplichting.

D Detailhandel

Voor beleid rondom detailhandel is geen wettelijke verplichting.

E Telecommunicatie

Vanuit de telecommunicatiewet (artikel 5.4 lid 1) is de gemeenteraad verplicht om een verordening vast te leggen t.a.v. de aanleg, instandhoudingen opruimen van kabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk in of op openbare grond.

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda-vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuitvoering
		S	T	O		
Telecom-municatie				X	Raad	Gemeente

Niet-wettelijke taken
Bedrijfsruimte/ zorgeconomie
Recreatie en toerisme
Detailhandel

Programma 9: Burger, bestuur en organisatie

A	Beleidsparticipatie en bewonersbetrokkenheid
B	Dienstverlening
C	Belastingen
D	Bestuur en organisatie

A Beleidsparticipatie en bewonersbetrokkenheid

Gemeente Renkum wil haar inwoners actiever betrekken bij haar beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. De nota burgerparticipatie is daarvan een uitvloeisel. Het hebben van een dergelijk nota is geen wettelijke verplichting

In de jaren 90 van de vorige eeuw zijn de dorpsplatforms opgericht. Deze platforms hadden indertijd een functie om de gevoelde kloof tussen gemeente en haar inwoners te verkleinen. Om de dorpsplatforms een officiële status te geven hebben deze een artikel 84-status gekregen (gemeentewet). Deze status staat op dit moment in discussie. Gemeente Renkum is in ieder geval niet wettelijk verplicht om dorpsplatforms te hebben, laat staan deze een dergelijke status te geven.

B Dienstverlening

Poort voor alle overheidsdienstverlening
 Frontoffice en back-office
 1-loket gedachte Wabo
 GBA
 Communicatie

C Belastingen

Belastingverordening is verplicht

D Bestuur en organisatie

Een aantal functies verplicht

Wettelijke bepaalde taken i.c.m. beleidsvormend proces						
	Agenda-vorming	Beleidsvorming			Beleidsbeslissing	Beleidsuitvoering
		S	T	O		
Belastingen	X	X	X	X	Raad	Gemeente, binnen G-5 verband

Niet-wettelijke taken
Beleidsparticipatie en bewonersbetrokkenheid
Dienstverlening

3 Ombuigingstrajecten

Eind jaren 90 is gemeente Renkum al begonnen met zich te bezinnen over haar uit te voeren taken en op welke wijze deze efficiënter konden worden uitgevoerd. Hieraan werden mooie namen gegeven als de Renkumse Avonturen en – Trektochten, de outputgestuurde regiegemeente en een afkorting als BOA.

Vanaf 2007 zijn de eerste stappen gezet om meer na te denken over welke taken de gemeente moet uitvoeren, naast een verdere verbetering van efficiency. Deze lijn werd in de bezuinigingsronde van 2009 verder gevolgd. In het ombuigingstraject van 2012 werd de lijn die sinds 2007 wordt gevolgd doorgetrokken. Daarbij werd ook nog de WMO-kantelingsgedachte betrokken. Daardoor werden een aantal bovenwettelijke taken ter discussie gesteld. Niet ‘zorgen voor’, maar ‘zorgen dat’ was het credo.

In dit proces van ombuigingen vormt de wens om een besturingsfilosofie op te stellen een logische stap

Takendiscussie-raadsbesluit in maart 2007

In 2007 heeft gemeente Renkum een kerntakendiscussie gevoerd met als ondertitel: naar een andere uitvoering van gemeentelijke taken¹²). In de titel is al te lezen wat de gedachtegang van dit proces behelste. Namelijk het anders organiseren van de uitvoering. Dus niet zozeer of een bepaalde taak in principe door de gemeente moest worden gedaan, maar eerder hoe.

Hiervoor werden **drie sporen** gepresenteerd:

- beleidsmatige keuzen,
- anders organiseren en
- verbetering bedrijfsvoering.

Bij de discussies over mogelijke bezuinigingen waren enkele overwegingen richtinggevend:

- Renkum als gemeenschap en als gemeente moet aantrekkelijk blijven voor huidige en toekomstige bewoners, bedrijven en toeristen,
- Coalitieakkoord zoveel mogelijk volledig uitvoeren
- De last van bezuinigingen wordt zo evenwichtig mogelijk verdeeld,
- Maatregelen zijn structureel van aard

Vanuit de raad werden de volgende kaders aangegeven:

- De verschillende functies c.q. het voorzieningenniveau in de kernen worden zoveel mogelijk in stand gehouden
- Inzetten op doelgroepen
- Niet inboeten op service- kwaliteitsniveau van de dienstverlening
- Lastenverhoging zoveel mogelijk vermijden.

Vanuit de drie sporen zijn een groot aantal maatregelen voorgesteld aan de gemeenteraad. De totale kostenbesparing van deze maatregelen bedroeg oplopend in 2010 €1.170.000,-.

Begrotingsscan

In 2008 heeft een begrotingsscan plaatsgevonden. Deze scan werd uitgevoerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Provincie Gelderland. Bij deze begrotingsscan werd de begroting van gemeente Renkum vergeleken met een tweetal referenties. De eerste referentie betrof het veronderstelde uitgavenpatroon dat de basis vormt voor de uitkering uit het gemeentefonds, de zogeheten “interne vergelijking”. Als tweede referentie is een vergelijking gemaakt met de begrotingen van een aantal gemeenten met overeenkomende kenmerken. Genoemde begrotingsscan bevestigde het bestaande beeld dat de gemeente Renkum op een aantal onderdelen van de begroting hogere netto lasten kende. Daarnaast bleek dat de omvang van het gemeentelijk apparaat groter was dan het gemiddelde van de referentiegroep. In een verdiepingsslag werden deze constatering verder geduid..

¹²) Wagenaar en Hoes
September 2014

Deze verdiepingsslag was de basis voor verdere maatregelen om te bezuinigen. Voor deze maatregelen werd ook teruggegrepen naar de aanbevelingen en gedachtegang van de takendiscussie een jaar eerder. Voor 2010 heeft deze begrotingsscan en de maatregelen die daarop volgden geresulteerd in een bezuiniging van €400.000,-. Vanaf 2011 en verder hebben de maatregelen geleid tot een structurele besparing van €800.000,- per jaar.

Ombuigingstraject 2012

In 2011 en in 2012 is een uitgebreid ombuigingstraject uitgevoerd. Hierbij werden in eerste instantie een viertal categorieën van maatregelen voorgesteld, namelijk:

- Maatregelen gericht op vergroten efficiency binnen de eigen organisatie
- Maatregelen voor het afbouwen of geheel stopzetten van bepaalde interne activiteiten
- Maatregelen die nader moesten worden uitgewerkt, maar waar de raad mee akkoord moest gaan om de maatregelen verder te kunnen uitwerken
- Maatregelen waarbij een herbezinning plaatsvindt op activiteiten en voorzieningen die gemeente Renkum steunt ten behoeve van de samenleving.

Vooraf bij de laatste twee categorieën aan maatregelen zat al een denkrichting om de samenleving meer zelf te laten oppakken en om de gemeente meer te laten loslaten. In 2011 waren de maatregelen in de vierde categorie nog niet geconcretiseerd. Daarvoor werd een speciaal participatietraject opgezet. In dit traject ging de gemeentelijke organisatie samen met de raad en samenleving aan de slag om maatregelen te formuleren.

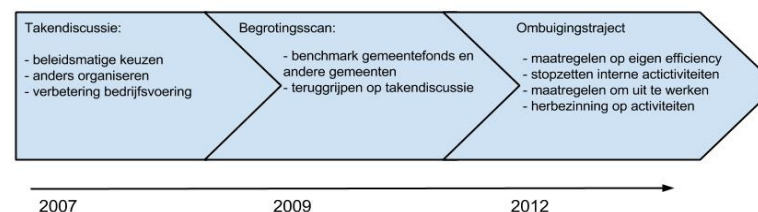
Aan de hand van vier thema's werden de maatregelen ontworpen. De thema's waren:

- kracht van de samenleving,
- kennisdelen en samenwerken,

- vertrouwen en
- differentiatie.

In die thema's werd de WMO-kantelingsgedachte die al in de derde en vierde categorie zat, meer uitgewerkt. Een ander streven van het gebruik van thema's was om de integraliteit van de maatregelen te bevorderen. Uiteindelijk heeft het participatie-traject 24 maatregelen opgeleverd om te bezuinigen.

Samenvatting inventarisatie en ombuigingen

Bijlage

Factsheets

Samenwerkingsverband:G11

Programma begroting:1 en 2

Beleidsterrein begroting: Wmo-VGZ/JGZ-participatie-passend onderwijs

Team: samenleving

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen? <i>11 gemeenten Gemeenten regio Arnhem</i>	<i>Partijen noemen Arnhem, Rozendaal,Rheden, Westervoort, Doesburg, Rijnwaarden, Duiven, Zevenaar, Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, (Wageningen)</i>
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	<i>Bestuurlijk, gezamenlijk. Op gebied van VGZ (GGD)werd al in deze samenstelling samengewerkt. Op het moment dat het rijk de 100.000 plus gedachte heeft gelanceerd, hebben de bestuurders aan de minister laten weten in deze samenstelling de decentralisaties op te pakken.</i>
Waarom werken we met deze partijen samen? <i>Zie hierboven</i>	<i>Efficientie, culturele overeenkomsten regionaal</i>
Is samenwerking incidenteel of structureel?	<i>structureel</i>
Betreft het in eerste instantie een:	2 en 1

September 2014

1. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners?
2. IGS of bovengemeentelijk?
3. Samenwerking met burgers?

Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?

*VGGM
Permar & Presikhaaf
GRO (gemeenschappelijke regeling (licht)onderwijszaken) zelfde gemeenten muv Doesburg (Arnhem is contactgemeente RMC, Nijmegen is centrum gemeente)*

Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?

Gezondheid, arbeid, Wmo –koppeling tussen jeugdhulp en passend onderwijs

Beleidsveld(en), ondersteunende dienst(en) en (beleids)doel(en) noemen Volksgezondheid (Wpg),Jeugdgezondheids org, Wmo (AWBZ begeleiding, AMHK (Arnhem is centrumgemeente voor vrouwenopvang).) Participatie Verbinding met onderwijs

Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd?

Het samenwerkingsverband heeft nog geen formele vorm

*Vorm/fase aangeven
Zal waarschijnlijk een Wgr worden ivm regionale taken en bundelen van middelen bij inkoop regionaal en bovenregionaal*

Waarom is voor deze vorm gekozen?

Ministeriele wens

Zie onder initiatief

Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?

nee

<p>Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt? <i>Voor zolang als partijen met elkaar willen/moeten blijven samenwerken.</i></p>	<p><i>Zo ja, op welke wijze?</i> <i>Tijd en uitleg (aan)geven</i> <i>Deze schaalgrootte wordt momenteel als het minimum beschouwd voor het kunnen uitvoeren van de taken die naar de gemeente komen. Als de decentralisaties niet worden afgeblazen (laag risico) zal de samenwerking voor een lange tijd in stand blijven (en mogelijk verder ontwikkelen).</i></p>	<p><i>(overheidsparticipatie ipv burgerparticipatie). Daarbij speelt de toedeling van middelen bijvoorbeeld ook een rol. Over de rol en aansluiting van de adviesraden wordt nog nagedacht. Tzt als de samenwerking geformaliseerd is, zal er een DB en AB WGR zijn</i></p>
<p>Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's</p>		<p>Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld? <i>Iedere deelnemer is uiteindelijk zelf eind verantwoordelijk (wettelijk vastgelegd)</i></p>
<p>Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie? <i>Hierbij valt te denken aan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · <i>Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid gerelg??</i> · <i>Ambtelijk en bestuurlijk?</i> · <i>Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)?</i> · <i>Democratische legitimiteit?</i> · <i>Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband?</i> · <i>Rol adviesraden?</i> · <i>Opgenomen in planning en controlecyclus?</i> 	<p><i>Ja</i> <i>Er is een Stuurgroep (bestuurders) sociaal domein en er is een ambtelijke stuurgroep (ASDO) georganiseerd. In beiden wordt zitting genomen door leden met mandaat, zodat besluiten genomen kunnen worden. Democratische legitimiteit moet in principe geborgd worden via de bestuurders met terugkoppeling naar de raden. Daarnaast speelt ook de 'doe-democratie' een rol, dwz dat de overheid terugtreedt en de burger aan zet laat</i></p>	<p>Bestaat er een takenverdeling? <i>Nog nie (behalve via Bestuurlijke stuurgroep, ASDO, projecten en werkgroepen (OGON)t, als WGR komt dan wel tussen DB en AB</i></p>
		<p>Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's? <i>Nog niet maar zodra de samenwerking geformaliseerd is, zijn er zeker afspraken over kosten en risico's</i></p>
		<p>Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput? <i>Miv 2015 per beleidsterrein budgetten beschikbaar in de algemene uitkering</i> <i>De initiele organisatiekosten worden door het rijk en de provincie gedragen, de personele lasten (MUV projectleiders) komen voor rekening van de individuele gemeenten.</i></p>

<p>Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?</p>	<p><i>Nee Daarentegen is wel onderzoek gedaan naar de huidige behoefte en het huidige gebruik van jeugdhulp, AWBZ etc zodat vooraf per gemeente hierover inzicht bestaat. Dat is van belang voor de transitiearrangementen en voor de latere uitvoering van nieuw beleid op het gebied van de decentralisaties.</i></p>
<p>Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?</p>	<p><i>Dat zou gevolgen kunnen hebben voor het wel/niet mogen/kunnen uitvoeren van de gedecentraliseerde/te decentraliseren taken sociaal domein</i></p>

Samenwerkingsverband :VGGM/GGD

Programma begroting:2

Beleidsterrein begroting: volksgezondheid, jeugdgezondheidszorg, kinderopvang

Team: samenleving

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen?
16 gemeenten Gemeenten Gelderland Midden(veiligheidsregio WGR)

Partijen noemen Arnhem, Rozendaal, Rheden, Westervoort, Doesburg, Rijnwaarden, Duiven, Zevenaar, Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, Barneveld, Ede, Scherpenzeel, Nijkerk en Wageningen

Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?
Ontstaan vanuit de noodzaak tot bundeling kracht en kennis en de wens om taken op afstand van de gemeente te zetten, die dermate specialistisch waren dat ze nauwelijks tot het gemeentelijke takenpakket werden gerekend. Later wettelijk vastgelegd in de Wpg en de Wet veiligheidsregio's)

Fusie en verzelfstandiging van de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (gemeenten hebben de wettelijke plicht om een GGD in stand te houden art.14 Wpg) En wettelijke plicht om vanuit regionaal verband te opereren (Wpg en Wet veiligheidsregio's)

Waarom werken we met deze partijen samen?
Historisch zo gegroeid

efficiëntie

Is samenwerking incidenteel of structureel?

Veelal 'gedwongen winkelnering' bij een GGD Niet van toepassing (WGR zolang als deze in stand blijft)

Betreft het in eerste instantie een: **1-2-3**

4. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners? 2
5. IGS of bovengemeentelijk?
6. Samenwerking met burgers?

Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?

Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?

de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) en de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR). Volksgezondheid (Wpg), Jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, Brandweer.

Beleidsveld(en), ondersteunende dienst(en) en (beleids)doel(en) noemen Volksgezondheid (Wpg) Jeugdgezondheidszorg(Wpg) Kinderopvang (inspectie)(Wet kinderopvang en kwaliteitsregel peuterspeelzaalwerk) Openbare orde en veiligheid (Wet veiligheidsregio's/ Gemeente wet)

Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd?
WGR (Bestuurlijk overleg) Subsidie

Vorm/fase aangeven WGR

Waarom is voor deze vorm gekozen?

Verzelfstandiging van publieke dienst vanuit het specialistische karakter van de producten; regionale afbakening & verantwoordelijkheids-toedeling nee

Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?

Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?
Voor zolang als partijen met elkaar willen blijven samenwerken.

Tijd en uitleg (aan)geven

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's

<p>Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?</p> <p>Hierbij valt te denken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid gerelg?? · Ambtelijk en bestuurlijk? · Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)? · Democratische legitimiteit? · Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband? · Rol adviesraden? · Opgenomen in planning en controlecyclus? 	<p>Ja</p> <p><i>Uitleg</i> het DB en het AB. Het DB bereidt de onderwerpen voor waarover het AB een besluit zal nemen. Het AB bestaat uit de wethouders met gezondheidszorg in portefeuille van de betrokken gemeenten. Het AB vergadert gezamenlijk (Oost en West) of afzonderlijk. (West is regio Ede, Oost is regio Arnhem)</p>
<p>Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?</p>	<p>Iedere deelnemer is uiteindelijk zelf eind verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van de diensten</p>
<p>Bestaat er een takenverdeling?</p>	<p>De gemeenteraad stelt 1x per 4 jaar de lokale gezondheidsnota vast (naast de regionale nota) waarin wordt aangegeven op welke wijze de wettelijke taken moeten worden uitgevoerd. De VGGM is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken, visie en beleid. De VGGM voert het</p>

	<p>takenpakket uit De VGGM maakt lokale afspraken voor het maatwerk met de gemeenten afzonderlijk. Er is een AB en een DB</p>
<p>Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?</p>	<p>Per jaar wordt in regionaal verband de zgn 'inwonersbijdrage' afgesproken (per hoofd van de bevolking). Er zijn afspraken gemaakt over het benodigde weerstandsvermogen en de manier waarop dat in stand wordt gehouden voor het afdekken van risico's.</p>
<p>Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?</p>	<p>Volksgezondheid, jeugdgezondheid, Kinderopvang, BDU Jeugd</p>
<p>Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?</p>	<p>Onbekend</p>

Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?

Dan kan iedere gemeente voor zich weer een GGD in stand gaan houden, hoge kosten en verlies van efficiëntie, kennis, kapitaal vernietiging gebouwen et cetera

Samenwerkingsverband : Permar WS	
Programma begroting: 1	
Beleidsterrein begroting: Werk & inkomen	
Team: Sociale zaken	
Partijen, onderwerp en vorm	
Met wie werken we samen?	<i>Gemeenten Barneveld, Ede, Scherpenzeel en Wageningen</i>
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	<i>gemeenten Ede, Wageningen en Barneveld</i>
Waarom werken we met deze partijen samen?	uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
<i>Hierbij valt te denken aan: Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest? Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld?? Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk? Belangen van partijen? Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?</i>	wettelijke verplichting artikel 1 lid 3 Wsw
	Vermoedelijk historisch zo ontstaan vanuit de gemeentelijke centrale werkplaatsen rond 1950. Met name inwoners van Renkum kozen om in Ede te gaan werken waardoor er meer inwoners van onze gemeente in Ede werkten dan in Arnhem. Dit had toen geen financiële gevolgen omdat het Rijk eventuele verliezen dekken.
	Permar WS had tot 2010 geen tekorten, maar die zijn voornamelijk door
	de bezuinigingen op de rijksbijdragen ontstaan. Permar WS is in 2013 met een re-organisatie bezig om de exploitatietekorten terug te dringen.
Is samenwerking incidenteel of structureel?	Structureel
<i>Speelt een bepaald tijdsbestek een rol?</i>	<i>Historie van circa 60 jaar</i>
Betreft het in eerste instantie een:	2
<ul style="list-style-type: none"> 7. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners? 8. IGS of bovengemeentelijk? 9. Samenwerking met burgers? 	
Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?	<i>nee</i>
Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?	<i>Arbeidsvoorziening voor geïndiceerden Wsw</i>
<i>Hierbij valt te denken aan: Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het? Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?</i>	<i>Werk & inkomen, relatie uitvoering van re-integratiebeleid WWB Het realiseren van een mate van arbeidsparticipatie onder de Renkumse werkzoekende beroepsbevolking die minstens gelijk is aan het landelijk gemiddelde.</i>
	<i>Wsw-arbeidsplaatsen realiseren volgens de opgelegde taakstelling van het Rijk. Deze plaatsen sluiten zoveel mogelijk aan bij</i>

	<p>capaciteiten en mogelijkheden van individuele Sw-geïndiceerden in een zo regulier mogelijke werkomgeving.</p> <p>Uitvoeren van re-integratietrajecten voor WWB</p>
--	---

<p>Op welke wijze is de samenwerking geborgd/geformaliseerd?</p> <p>Hierbij valt te denken aan: In ontwikkeling? Contractvorm (convenant, huurcontract, PPS, aanbesteding/opdracht)? WGR vorm? Subsidierelatie? Vereniging/ Stichting/ Coöperatie? NV/ BV? Subsidierelatie?</p>	<p>WGR-vorm</p> <p>De vorm is een punt van discussie met de komst van de Participatiewet die de Wsw gedeeltelijk zal gaan vervangen.</p> <p>Financiering op basis van WGR - vergoeding per gerealiseerd arbeidsjaar Wsw ter hoogte van rijksvergoeding (beleidsregels Permar artikel 3)</p>
--	---

<p>Waarom is voor deze vorm gekozen?</p> <p>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</p>	<p>De naam Permar verraadt de missie: Personen marketing. onbekend</p>
<p>Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?</p>	<p>Onbepaalde tijd Vanuit historie ontstaan, werknemers voor onbepaalde tijd in dienst</p>

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's

Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?

Hierbij valt te denken aan:

- Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid regel??
- Ambtelijk en bestuurlijk?
- Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)?
- Democratische legitimiteit?
- Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband?
- Rol adviesraden?
- Opgenomen in planning en controlecyclus?

Het Algemeen bestuur van Permar WS stelt de begroting en jaarstukken vast.

Het AB en DB bestaan uit wethouders van de deelnemende gemeenten (artikel 7 en 14 GR). Alle leden hebben een gelijk stemrecht. Het AB en DB worden geadviseerd door een commissaris (benoemden zij zelf)

Het AB en DB hebben ambtelijke ondersteuning van de beleidsmedewerkers Wsw van de deelnemende gemeenten

De raden van de gemeenten kunnen bij het DB hun zienswijze over de ontwerpbegroting indienen. Raden van gemeenten zijn kaderstellend. AB informeert raden actief door minimaal 2 informatieavonden per jaar, publiceren van agenda en verslagen van vergaderingen (artikel 13 WGR)

	<p><i>Er is een commissie om gestalte te geven aan de wettelijke verplichting tot cliëntenparticipatie op grond van artikel 2 Wsw (de Wsw-raad). De taak van de Wsw-raad bestaat uit het gevraagd en ongevraagd adviseren aan de gemeentebesturen, het DB en AB over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding, beleidsuitvoering en beleidsevaluatie die betrekking hebben op het terrein van de wet en aanpalende beleidsterreinen en van invloed zijn op de positie van Wsw-geïndiceerden.</i></p>	<p>bedrag geput?</p>	<p><i>arbeidsparticipatie: Op basis van taakstelling/rijkssubsidie € 3.304.298 Exploitatietekort € 55.000</i></p> <p><i>Kosten re-organisatie € 491.000 uit rekeningresultaat 2012</i></p>
<p>Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?</p>	<p><i>Volledige gelijke verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten</i></p>		
<p>Bestaat er een takenverdeling?</p>	<p><i>Niet op basis van GR, maar voorzitter is meestal afkomstig van grootste deelnemende gemeente Ede</i></p>		
<p>Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?</p>	<p><i>Ja, exploitatietekorten worden over de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van het aantal gerealiseerde arbeidsjaren Wsw per gemeente (artikel 28 lid 7 en 8 GR)</i></p>		
<p>Uit welk gemeentelijk budget wordt welk</p>	<p><i>2012 uit budget</i></p>		

Samenwerkingsverband :ODRA Omgevingsdienst Regio Arnhem

Programma begroting: 4F en 3E

Beleidssterrein begroting: Milieu, Natuur en duurzaamheid

Team: ROM/VTH

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen?	<i>Met de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar en provincie Gelderland.</i>
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	<i>Ministerie I&M (voorheen VROM)</i>
Waarom werken we met deze partijen samen?	<i>De eerste aanzet kwam vanuit het Rijk n.a.v. het rapport van de cie Mans. Het kabinet zette in op een eindbeeld waarin sprake was van maximaal 25 regionale uitvoeringsorganisaties die overeenkwamen met het grondgebied van de veiligheidsregio's.</i>
Hierbij valt te denken aan:	
Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest?	<i>In de provincie Gelderland hebben de Provincie en de gemeenten in Gelderland een intentieverklaring ondertekend waarin zij aangaven dat zij op de bestaande WGR-schaalgrootte wilde samenwerken. Voor ons is</i>
Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld??	
Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk?	
Belangen van partijen?	
Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?	

dit de MRA (Milieu-samenwerking Regio Arnhem). Vanuit het rijk werd ook aangegeven dat de uitvoeringsdienst in beginsel de vorm van een openbaar lichaam in de zin van een GR moesten krijgen. Hier kon onder bepaalde voorwaarden van worden afgeweken, maar bij het opstellen van de intentieverklaring is ook aangegeven dat men zich wel kon vinden in deze juridische vorm. Het is geen wettelijke verplichting maar er zijn tussen VNG, IPO en Rijk wel afspraken gemaakt de "packagedeal". Bovendien werd destijds ook aangegeven dat de vorming van de omgevingsdiensten in principe een bottom-up proces was maar dat het indien nodig ook wettelijk opgelegd zou kunnen worden. als het niet goed ging het eventueel Het was in eerste instantie vooral een kwaliteitsslag, maar de bezuinigingen hebben in de discussie wel een rol gespeeld.

Is samenwerking incidenteel of structureel? Speelt een bepaald tijdsbestek een rol?	<i>Structureel onbepaald</i>
Betreft het in eerste instantie een: 10. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners?	<i>1. Ja, bijv. provincie, deelnemende gemeenten, andere omgevingsdiensten</i>

<p>11. IGS of bovengemeentelijk? 12. Samenwerking met burgers?</p> <p>Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?</p>	<p>(bijv. BRZO) 2. IGS en bovengemeentelijk 3. Nee</p> <p>- Nu nog raakvlakken met de MRA (wordt uiteindelijk opgeheven). - Andere uitvoeringsdiensten. - VGGM - Justitie, OM - Waterschappen</p>
--	---

<p>Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?</p> <p>Hierbij valt te denken aan: Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het? Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?</p>	<p>VTH taken, Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving op grond van de wet Milieubeheer en overige milieutaken (bijv. bodemonderzoek).</p> <p>Mogelijk worden in een later stadium alle WABO taken bij de ODRA ondergebracht.</p>
<p>Op welke wijze is de samenwerking geborgd/geformaliseerd?</p>	<p>Gemeenschappelijke regeling met een dienstverleningsovereenkomst.</p>
<p>Waarom is voor deze vorm gekozen?</p> <p>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</p>	<p>Er is vanaf het begin af aan (onder andere door het Rijk) ingezet op deze vorm en het is ook wat ons betreft de meest voor de hand liggende vorm.</p> <p>Ja Zo ja, op welke wijze? Er is</p>

	<p>wel over nagedacht, maar voorkeur lag duidelijk bij WGR.</p>
<p>Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?</p>	<p>Onbepaalde tijd. Eerste 4 jaar inputfinanciering en vervolgens output.</p>

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's	
<p>Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?</p> <p>Hierbij valt te denken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid geregel?? Ambtelijk en bestuurlijk? Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)? Democratische legitimiteit? Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband? Rol adviesraden? Opgenomen in planning en controlecyclus? 	<p>Ja</p> <p>Er is een Algemeen en Dagelijks Bestuur AB: beslissingsbevoegdheid geregeld in GR (stemverhouding) DB: geregeld in GR en mandaatregeling voor uitvoerende taken. Raad: Kan zienswijze over ontwerpbegroting ODRA bij DB indienen. DB voegt deze incl. reactie toe aan ontwerpbegroting voor AB. Raad heeft ingestemd met aangaan GR</p> <p>Is er niet. Ja, wordt jaarlijks begroot.</p>
<p>Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?</p>	<p>GR</p>
<p>Bestaat er een takenverdeling?</p>	<p>Ja, in GR en DVO</p>
<p>Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?</p>	<p>Ja</p>

Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?	<i>Vergunning en Handhaving (waarschijnlijk. 4F, nog uitzoeken, indien gewenst)</i>
Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?	<i>Ja, er is een uitgebreid bedrijfsplan gemaakt met een financiële onderbouwing.</i>
Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?	<i>We hebben ons m.i.v. 1 april 2013 voor tenminste 5 jaar gebonden aan deze samenwerking. Vervolgens moet bij in geval van uitreding een financiële compensatie plaatsvinden. En we zouden dan op een andere wijze moeten kunnen voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria. Kortom, beëindiging is geen reële optie.</i>

Samenwerkingsverband: Handhaving

Kinderopvang in onderzoek

Programma begroting: 5

Beleidssterrein begroting: Handhaving (Kinderopvang)

Team: VTH

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen?	G5
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	Renkum
<p>Waarom werken we met deze partijen samen?</p> <p>Hierbij valt te denken aan: Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest? Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld?? Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk? Belangen van partijen? Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?</p>	<p>Idee tot samenwerking is in onderzoek. Draagvlak hiertoe is al door G5 gemeentesecretarissen uitgesproken. Reden G5: Bestaand verband met periodiek overleg door gemeentesecretarissen. Al samenwerking op andere vlakken, dus snel draagvlak voor nieuw idee. Niet te veel partijen en daardoor de verwachting dat er relatief gemakkelijk een samenwerking tot stand gebracht kan worden. Reden: efficiënter kunnen werken en kwetsbaarheid verminderen. Voornamelijk wettelijke taken. Werk beslaat nu</p>

	ongeveer een kleine fte per gemeente.
<p>Is samenwerking incidenteel of structureel?</p> <p>Speelt een bepaald tijdsbestek een rol?</p>	<p>Structureel/ incidenteel</p> <p>Inzet van onderzoek is structurele samenwerking.</p>
<p>Betreft het in eerste instantie een:</p> <p>13. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners? 14. IGS of bovengemeentelijk? 15. Samenwerking met burgers?</p> <p>Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?</p>	<p>1 nee, elke gemeente heeft eigen verantwoordelijkheid /pakket</p> <p>2 IGS</p> <p>3 Nee</p> <p>Mogelijk met de VGGM, die de controles voor de gemeentes in de regio uitvoert.</p>
<p>Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?</p> <p>Hierbij valt te denken aan: Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het? Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?</p>	<p>Is onderwerp van onderzoek, maar betreft voornamelijk uitvoering van de handhaving kinderopvang. Mogelijk kan ook gezamenlijk beleid worden gemaakt. Gebeurt nu al met enige vrijblijvendheid binnen VGGM regio.</p>

<p>Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd?</p> <p><i>Wordt nog onderzocht</i></p> <p><i>Hierbij valt te denken aan: In ontwikkeling? Contractvorm (convenant, huurcontract, PPS, aanbesteding/opdracht)? WGR vorm? Subsidierelatie? Vereniging/ Stichting/ Coöperatie? NV/ BV? Subsidierelatie?</i></p>		<p>· <i>Opgenomen in planning en controlecyclus?</i></p>
<p>Waarom is voor deze vorm gekozen?</p>	<p><i>nog in onderzoek</i></p>	<p>Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld? <i>nog in onderzoek</i></p>
<p>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</p>	<p><i>Ja/ nee Zo ja, op welke wijze?</i></p>	<p>Bestaat er een takenverdeling? <i>nog in onderzoek</i></p>
<p>Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?</p>	<p><i>nog in onderzoek</i></p>	<p>Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's? <i>nog in onderzoek</i></p>
		<p>Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput? <i>nog in onderzoek</i></p>
		<p>Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst? <i>Ja/ nee nog in onderzoek</i></p>
		<p>Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband? <i>nog in onderzoek</i></p>

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's

<p>Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?</p>	<p>Ja/Nee</p>
<p><i>Hierbij valt te denken aan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · <i>Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid gerelg??</i> · <i>Ambtelijk en bestuurlijk?</i> · <i>Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)?</i> · <i>Democratische legitimiteit?</i> · <i>Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband?</i> · <i>Rol adviesraden?</i> 	<p><i>Uitleg</i></p>

Samenwerkingsverband :Inkoop en aanbesteden 5G

Programma begroting: - 9

Beleidssterrein begroting: Bedrijfsvoering.

Team: - Algemeen concern

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen?	5 gemeenten: Rheden, Arnhem, Overbetuwe, Lingewaard en Renkum.
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	Gemeentesecretarissen van de 5 gemeenten
Waarom werken we met deze partijen samen?	In een gezamenlijke bijeenkomst van gemeentesecretarissen is het initiatief ontstaan om te onderzoeken of er op een aantal terreinen niet beter samengewerkt kan worden om meer efficiency te bewerkstelligen. Het betreft geen wettelijke verplichting. Voorwaarde is gelijkheid, los van de grootte van de gemeente. Ja, naast continuïteit, kwetsbaarheid en kwaliteit
<i>Hierbij valt te denken aan: Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest? Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld?? Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk? Belangen van partijen? Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?</i>	
Is samenwerking incidenteel of structureel?	Structureel
<i>Speelt een bepaald tijdsbestek een rol?</i>	Er is wel een tijdplanning afgegeven maar omdat dit een project betreft met bottom-up

	aanpak wordt hier anders mee omgegaan.
Betreft het in eerste instantie een:	2
16. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners?	IGS
17. IGS of bovengemeentelijk?	
18. Samenwerking met burgers?	
Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?	In de praktijk worden enkele aanbestedingstrajecten ook met andere gemeenten uitgevoerd. Dit betreft dan een samenwerking o.b.v. praktische gronden (incidenteel)
Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?	Het onderzoeken van de mogelijkheid een gezamenlijk "inkoopbureau" op te starten waarbij continuïteit, kwetsbaarheid en kwaliteit worden gewaarborgd. Aanvullend zullen financiële doelstellingen worden bepaald. Het betreft alle beleidsvelden waarbij leveringen, werken en diensten worden aanbesteed.
<i>Hierbij valt te denken aan: Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het? Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?</i>	
Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd?	Niet geborgd, zit in onderzoek naar mogelijkheden.
Waarom is voor deze vorm gekozen?	Ervaring op doen.
<i>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</i>	Nee
Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?	N.v.t.

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's			
Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?	Bestuurlijke werkgroep en ambtelijke werkgroep	Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?	Iedere gemeente maakt haar eigen inkoopbeleid, streeft eigen regels na en moet ook zelf het wiel uitvinden. Ook zal geïnvesteerd moeten worden om de juiste kennis per gemeente beschikbaar te krijgen.
Hierbij valt te denken aan:			
· Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid geregeld??	Verantwoording over de voortgang wordt afgelegd aan het secretarissenoverleg c.q. de (bestuurlijke) stuurgroep.		
· Ambtelijk en bestuurlijk?	De verantwoording wordt voorzien van een advies van de 'management adviesgroep'.		
· Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)?	Binnen de diverse organisaties vindt implementatie plaats nadat MT goedkeuring heeft verleend. Ook het college besluit over de implementatie indien het beleidsaanpassingen betreft.		
· Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband?			
· Rol adviesraden?			
· Opgenomen in planning en controlecyclus?			
Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?	?		
Bestaat er een takenverdeling?	Ja, zie bovenstaande		
Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?	Bij kosten wordt er een begroting ingediend die door de secretarissengroep/stuurgroep wordt goedgekeurd. Vervolgens worden de kosten verdeeld over de 5 gemeenten.		
Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?	?		
Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?	Nee		

Samenwerkingsverband : Openbare ruimte

Programma begroting: 4, 6 en 8

Beleidssterrein begroting: Openbare ruimte (Verkeer, Wegen, straten & pleinen, Plantsoenen en parken, Openbare verlichting, Riolering, telecommunicatie.

Team: BOR en ROM

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen?	5 gemeente: Rheden, Arnhem, Over Betuwe, Lingewaard en Renkum.
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	Gemeente Arnhem
Waarom werken we met deze partijen samen? <i>Hierbij valt te denken aan: Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest? Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld?? Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk? Belangen van partijen? Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?</i>	Op initiatief van Ingenieursbureau kijken of er "samenwerking" mogelijk is. Reden is dat men verwacht dat door bezuinigingen er minder werk hoeft worden voorbereid en uitgevoerd. Men heeft nu een team waar welke waardevol is om bij elkaar te houden en eventueel door samenwerking dit intact kan blijven.
Is samenwerking incidenteel of structureel? <i>Speelt een bepaald tijdsbestek een rol?</i>	Structureel Opgemerkt moet worden dat de samenwerking nog in een onderzoeksfase zit. Er wordt

September 2014

	gekeken op welke vlakken samenwerking nut heeft.
Betreft het in eerste instantie een: 19. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners? 20. IGS of bovengemeentelijk? 21. Samenwerking met burgers?	2
Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?	Inkoop (aanbestedingsbeleid)
Wat is/(zijn) het/(de) onderwerp(en) van de samenwerking? <i>Hierbij valt te denken aan: Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het? Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?</i>	Vorbereiding van civieltechnische projecten, uitvoering van civieltechnische projecten, Kennis delen openbare verlichting (en mogelijk beleid en uitvoering). Kennis en ervaring delen op alle vlakken, Momenteel is er een pilotproject gestart. Het betreft de voorbereiding en uitvoering van rioolvervanging Zuiderbeekweg e.o.. Gemeente Overbetuwe bereid het werk voor in bestek en tekeningen. Gemeente Arnhem zal de directievoering en toezicht doen op dit werk. Doel is om buiten de gemeentegrenzen te denken en te werken (flexibiliteit medewerkers) en ervaring op doen met beleid en eisen van andere gemeenten. Gemeente Renkum is opdrachtgever. Het werk wordt projectmatig opgepakt. Daarnaast is de pilot ook bedoeld of op deze samenwerken financieel gelijkwaardig of

77 van 88

	voordeel te behalen is, dit t.o.v. het commercieel wegzetten van werkzaamheden.
Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd?	Niet geborgd, zit in onderzoek naar mogelijkheden. Voor de pilot is een opdracht verstrekt.
Waarom is voor deze vorm gekozen?	Ervaring op doen, evalueren op voordelen in kennis en eventueel financieel. Het past in de al opgestarte overige 5G samenwerkingen. In het verleden is al wel geprobeerd dit met de 3R gemeenten (Rheden, Rozendaal en Renkum) en ook met gemeente Wageningen. Echter is dit op bestuurlijk en ook ambtelijk niveau gestrand.
<i>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</i>	Nee
Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?	N.v.t.

<ul style="list-style-type: none"> · <i>Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)?</i> · <i>Democratische legitimiteit?</i> · <i>Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband?</i> 	Het managementteam wordt geïnformeerd over voortgang (van pilots).
Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?	N.v.t.
Bestaat er een takenverdeling?	Nee
Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?	Nee
Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?	Uitvoering van pilot valt op programma 4 Milieu, natuur en duurzaamheid, product riolering en waterzuivering.
Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?	Nee
Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?	Er is een pilot in gang gezet. Beëindigen houdt in dat er geen product wordt afgeleverd, er tijd is geïnvesteerd en kosten zijn gemaakt. Het is reeds publiekelijk bekend dat dit een project is vanuit samenwerking, dus beëindigen is gezichtsverlies.

Samenwerkingsverband : ACV-groep voorheen genaamd Afvalcombinatie De Vallei NV)

Programma begroting:	4 / 6
Beleidssterrein begroting:	Milieu en Verkeer
Team:	Beheer Openbare Ruimte

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen?	<i>Gemeenten Ede, Wageningen, Veenendaal en Renkum</i>
---------------------------------	--

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's

Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?	Ambtelijke werkgroep
<i>Hierbij valt te denken aan:</i>	Het geheel valt in een onderzoeksfase. Ambtelijk wordt onderzocht naar de velden waarop samenwerking kan plaatsvinden.
<ul style="list-style-type: none"> · <i>Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid geregeld??</i> · <i>Ambtelijk en bestuurlijk?</i> 	

		burgers?
<p>Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?</p>	<p><i>De Afvalcombinatie De Vallei NV is in 1999 opgericht door de gemeenten Ede en Wageningen. In 2001 is de gemeente Renkum toegetreden en enkele jaren later de gemeente Veenendaal.</i></p>	<p>Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?</p>
<p>Waarom werken we met deze partijen samen?</p> <p><i>Hierbij valt te denken aan: Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest? Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld?? Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk? Belangen van partijen? Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?</i></p>	<p>Kostenbesparing, privatisering, zeggenschap, regiegemeente en overheidsgedomineerd bedrijf waren het uitgangspunt van college B&W (Bestuursopdracht 2000+)(1999). Samenwerking is geen wettelijke verplichting. Wel de zorgtaken op het gebied van huishoudelijk afval, reiniging, riolering en gladheidbestrijding. Gelijke belangen van gemeenten. Individuele opdrachten en afrekeningen.</p>	<p>Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?</p> <p><i>Zorgplicht huishoudelijk afval, straatreinigingen, pompen en gemalen, gladheidbestrijding, transporten en werkplaats.</i></p> <p><i>Hierbij valt te denken aan: Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het? Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?</i></p> <p><i>Milieu en Openbare ruimte.</i></p> <p><i>Schoon, heel, veilig, servicegericht, milieuhyginisch, efficiënt, doelmatig en duurzaam.</i></p>
<p>Is samenwerking incidenteel of structureel?</p> <p><i>Speelt een bepaald tijdsbestek een rol?</i></p>	<p>Structureel</p> <p><i>Samenwerking voor onbepaalde tijd. DVO kan jaarlijks worden bijgesteld met in achtname van de toetredings-/samenwerkingsovereenkomst.</i></p>	<p>Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd?</p> <p><i>Hierbij valt te denken aan: In ontwikkeling? Contractvorm (convenant, huurcontract, PPS, aanbesteding/opdracht)? WGR vorm? Subsidierelatie? Vereniging/ Stichting/ Coöperatie? NV/ BV? Subsidierelatie?</i></p> <p><i>De ACV-groep is een overheidsgedomineerd bedrijf in NV-vorm met daaronder afzonderlijke BV's. Iedere gemeente heeft een Aandeelhoudersovereenkomst, Kaderovereenkomst en Dienstverleningsovereenkomst. De verbintenis is duurzaam cq. zonder einddatum. Een uitbreiding cq. ontbinding kan alleen na overeenstemming met de andere aandeelhouders. Er is een Raadsbesluit tot toetreding tot de Afvalcombinatie 'De Vallei' NV. Jaarlijks een aanneemsom voor inzameling van de duobakken en overige dienstverlening op uurbasis.</i></p>
<p>Betreft het in eerste instantie een:</p> <p>22. Samenwerking met mede-verantwoordelijke partners?</p> <p>23. IGS of bovengemeentelijk?</p> <p>24. Samenwerking met</p>	<p>1-2-3</p> <p>1</p> <p><i>Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA)</i></p>	

<p>Waarom is voor deze vorm gekozen?</p> <p><i>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</i></p>	<p><i>Dit was ihkv vrijstelling van betaling van BTW en zeggenschap.</i></p> <p><i>Ja, zie hierboven.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Rol adviesraden?</i> · <i>Opgenomen in planning en controlecyclus?</i> 	<p><i>N.v.t.</i></p> <p><i>Zijn betrokken (geweest).</i></p> <p><i>Ja.</i></p>
<p>Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?</p>	<p><i>De overeenkomst is van onbepaalde duur</i></p>	<p>Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?</p>	<p><i>Zeggenschap in de aandeelhoudersvergadering in gelijke mate.</i></p>
		<p>Bestaat er een takenverdeling?</p>	<p><i>Ja, gemeenten bepalen het beleid en ACV zorgt voor de uitvoering.</i></p>
		<p>Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?</p>	<p><i>Elke gemeente is verantwoordelijk voor de kosten waarvoor opdracht is verstrekt. De risico's van de eigen verstrekte opdrachten zijn bij de opdrachtgever bekend. Indien de NV verliezen heeft dan is de verdeling naar rato van het ingebracht aandelenkapitaal van de afzonderlijke gemeenten.</i></p>
		<p>Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?</p>	<p><i>Afvalstoffenheffing(721), Wegen, straten en pleinen(210), Riolering (722) en Groenvoorzieningen (560)</i></p>
		<p>Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?</p>	<p><i>Ja, in 1999 in zeer beperkt mate.</i></p> <p><i>Er wordt jaarlijks deelgenomen aan de benchmark van AgentschapNL om zicht te houden op de prestaties van de ACV voor wat betreft het kostenniveau van de zorgtaak huishoudelijk afval (milieu, kosten, dienstverlening en regie). Let wel, een aanzienlijk aandeel van de kosten wordt bepaald door beleid cq besluiten van de Raad van de gemeente Renkum. Dienstverlening/Service gaat voor efficiëntie.</i></p>

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's

<p>Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?</p>	<p><i>Ja</i></p>
<p><i>Hierbij valt te denken aan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · <i>Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid geregld??</i> · <i>Ambtelijk en bestuurlijk?</i> · <i>Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)?</i> · <i>Democratische legitimiteit?</i> 	<p><i>Wethouder Financien is aandeelhouder en opdrachtgever. Periodiekoverleg aandeelhouders-ACV NV(beslissingsbevoegdheid op hoofdlijnen), periodiek overleg wethouder opdrachtgever – directeur ACV (hoofdlijnen), periodiek overleg beleidsadviseur gemeente – ACV(opdracht en uitvoering).</i></p> <p><i>Raad kaderstellend, budgetrecht en controle.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> · <i>Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband?</i> 	<p><i>Raad en college B&W betrokken bij vaststellen van begroting en beleid op hoofdlijnen.</i></p>

**Wat zijn consequenties van
beëindiging
samenwerkingsverband?**

*Hoge schadeclaimen van de overige
gemeenten zijn dan te verwachten. Zie
rapport 'Nieuwe Bezems' dd 19-6-
2003.*

Samenwerkingsverband : Veiligheidshuis
Programma begroting: 5 en 2
Beleidssterrein begroting: Veiligheid en Samenleving
Team: BOA

Partijen, onderwerp en vorm	
Met wie werken we samen?	<i>Ede, Wageningen, Barneveld, Nijkerk, Scherpenzeel Justitie, Reclassering, politie. Een gedeelte van de werkzaamheden valt onder VH Arnhem.</i>
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	<i>Toenmalige ministerie van Justitie</i>
Waarom werken we met deze partijen samen?	<i>Betere, integrale, aanpak van complexe vormen van overlast en criminaliteit</i>
<i>Hierbij valt te denken aan: Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest? Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld?? Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk? Belangen van partijen? Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?</i>	
Is samenwerking incidenteel of structureel?	Structureel <i>Niet bekend</i>
<i>Speelt een bepaald tijdsbestek een</i>	

<i>rol?</i>	
Betreft het in eerste instantie een:	1
25. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners?	
26. IGS of bovengemeentelijk?	
27. Samenwerking met burgers?	<i>Relaties met samenwerkingsverbanden op het gebied van veelplegers, ex gedetineerden, risicojeugd en huiselijk geweld. VH dient deze samenwerkingsverbanden te verbeteren.</i>
Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?	
Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?	<i>Zie boven.</i>
<i>Hierbij valt te denken aan: Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het? Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?</i>	
Op welke wijze is de samenwerking geborgd/geformaliseerd?	<i>Samenwerkingsovereenkomst tussen deelnemende partijen.</i>
<i>Hierbij valt te denken aan: In ontwikkeling? Contractvorm (convenant, huurcontract, PPS, aanbesteding/opdracht)? WGR vorm? Subsidierelatie? Vereniging/ Stichting/ Coöperatie? NV/ BV? Subsidierelatie?</i>	

Waarom is voor deze vorm gekozen?	<i>Gelet op de aard van de deelnemende organisaties die allen zelfstandig zijn is dit een effectieve vorm</i>
<i>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</i>	<i>nee</i>
Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?	<i>Looptijd van 2009 tot 2013. Niet is duidelijk waarom is gekozen voor deze looptijd. Op korte termijn worden de Veiligheidshuizen anders ingericht en zal de samenwerkingsovereenkomst er ook anders uit gaan zien.</i>

kosten en risico's?	
Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?	<i>Budget voor openbare orde en veiligheid en uit begroting samenleving.</i>
Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?	<i>Niet bekend</i>
Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?	<i>Dan verdwijnt deze vorm van integrale aanpak van complexe problematiek. Iedere partner zal dan voor zichzelf hier weer mee aan de slag moeten.</i>

Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's

Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?	<i>Ja</i>
<i>Hierbij valt te denken aan:</i>	<i>Kosten zijn opgenomen in begroting. In Stuurgroep waar deelnemende burgemeesters zitten worden besluiten genomen rondom VH. Kosten worden gedragen door OM en de deelnemende gemeenten. Dit gaat op korte termijn veranderen.</i>
<ul style="list-style-type: none"> · <i>Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid geregeld??</i> · <i>Ambtelijk en bestuurlijk?</i> · <i>Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)?</i> · <i>Democratische legitimiteit?</i> · <i>Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband?</i> · <i>Rol adviesraden?</i> · <i>Opgenomen in planning en controledyclus?</i> 	
Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?	<i>Staat in de samenwerkingsovereenkomst</i>
Bestaat er een takenverdeling?	<i>idem</i>
Zijn er afspraken over verdeling	<i>idem</i>

Samenwerkingsverband : verdergaande regionalisering brandweer

Programma begroting: 5

Beleidssterrein begroting: brandveiligheid

Team: BO

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen?	<i>VGGM en gemeente</i>
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	<i>Ministerie van V&J</i>
Waarom werken we met deze partijen samen?	<i>Regionalisering is gewenst vanuit het oogpunt van kwaliteit.</i>
<p><i>Hierbij valt te denken aan: Wat zijn de motieven geweest voor deze keuze en zijn nog andere keuzemogelijkheden aan de orde geweest? Betreft het een wettelijke verplichting? Zo ja, welk en zijn er nadere voorwaarden of regels gesteld?? Is het gevolg van vigerend beleid? Zo ja, welk? Belangen van partijen? Hebben bezuinigingsverwachtingen een rol gespeeld?</i></p>	
Is samenwerking incidenteel of structureel?	Structureel
<i>Speelt een bepaald tijdsbestek een rol?</i>	<i>Op 1-1-2014 dient regionalisering rond te zijn.</i>
Betreft het in eerste instantie een:	1
28. Samenwerking met mede-	

verantwoordelijke partners?
29. IGS of bovengemeentelijk?
30. Samenwerking met burgers?

Nee

Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?

Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking?

Brandweertaken

*Hierbij valt te denken aan:
Welke beleidsveld(en) of ondersteunende dienst(en) betreft het?
Welk (beleids)doel(en) wordt/(en) nagestreefd?*

Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd?

Middels een DVO en een regionaliseringsbesluit

*Hierbij valt te denken aan:
In ontwikkeling?
Contractvorm (convenant, huurcontract, PPS, aanbesteding/opdracht)?
WGR vorm?
Subsidierelatie?
Vereniging/ Stichting/ Coöperatie?
NV/ BV?
Subsidierelatie?*

Waarom is voor deze vorm gekozen?

Dit is een gangbare manier

Nee

Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?

Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?	<i>Nog niet bekend</i>	Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan? Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?	<i>Ja</i> <i>Niet bekend, overigens is regionalisering een verplichting . In Voorjaarsnota 2013 (pag 17) staat dat door aanpassing van de DVO in 2014 een nadeel ontstaat van €38.000 en in 2015 een nadeel van €40.000. In 2013 moet er een inflatiecorrectie worden doorberekend voor 2012 en 2013. Het gaat om een totaal bedrag van €31.000. Dekking vindt plaats uit de stelpost voor loon-en prijsstijgingen binnen de algemene dekkingsmiddelen.</i>
Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's			
Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?	<i>Ja</i> <i>AB VGGM</i>	Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?	<i>Niet van toepassing</i>
Hierbij valt te denken aan: · Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid geregeld?? · Ambtelijk en bestuurlijk? · Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)? · Democratische legitimiteit? · Betrokkenheid niet-deelnemers in samenwerkingsverband? · Rol adviesraden? · Opgenomen in planning en controlecyclus?			
Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?	<i>DVO</i>		
Bestaat er een takenverdeling?	<i>DVO</i>		
Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?	<i>DVO</i>		
Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?	<i>Er zouden geen rechtstreekse financiële consequenties zijn.</i>		

Samenwerkingsverband:G11

Programma begroting:1 en 2

Beleidssterrein begroting: Wmo-VGZ/JGZ-participatie-passend onderwijs

Team: samenleving

Partijen, onderwerp en vorm

Met wie werken we samen? <i>11 gemeenten Gemeenten regio Arnhem</i>	<i>Partijen noemen Arnhem, Rozendaal,Rheden, Westervoort, Doesburg, Rijnwaarden, Duiven, Zevenaar, Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, (Wageningen)</i>
Wie heeft initiatief voor samenwerking genomen?	<i>Bestuurlijk, gezamenlijk. Op gebied van VGZ (GGD)werd al in deze samenstelling samengewerkt. Op het moment dat het rijk de 100.000 plus gedachte heeft gelanceerd, hebben de bestuurders aan de minister laten weten in deze samenstelling de decentralisaties op te pakken.</i>
Waarom werken we met deze partijen samen? <i>Zie hierboven</i>	<i>Efficientie, culturele overeenkomsten regionaal</i>
Is samenwerking incidenteel of structureel?	<i>structureel</i>
Betreft het in eerste instantie een: 31. Samenwerking met medeverantwoordelijke partners? 32. IGS of bovengemeentelijk?	2 en 1

33. Samenwerking met burgers?

Zijn er relaties met andere samenwerkingsverbanden aan te geven?	<i>VGGM Permar & Presikhaaf GRO (gemeenschappelijke regeling (licht)onderwijszaken) zelfde gemeenten mvv Doesburg (Arnhem is contactgemeente RMC, Nijmegen is centrum gemeente)</i>
Wat is/(zijn) het/ (de) onderwerp(en) van de samenwerking? Gezondheid, arbeid, Wmo –koppeling tussen jeugdhulp en passend onderwijs	<i>Beleidsveld(en), ondersteunende dienst(en) en (beleids)doel(en) noemen Volksgezondheid (Wpg),Jeugdgezondheidsz org, Wmo (AWBZ begeleiding, AMHK (Arnhem is centrumgemeente voor vrouwenopvang).) Participatie Verbinding met onderwijs</i>
Op welke wijze is de samenwerking geborgd/ geformaliseerd? <i>Het samenwerkingsverband heeft nog geen formele vorm</i>	<i>Vorm/fase aangeven Zal waarschijnlijk een Wgr worden ivm regionale taken en bundelen van middelen bij inkoop regionaal en bovenregionaal</i>
Waarom is voor deze vorm gekozen? <i>Ministeriele wens</i>	<i>Zie onder initiatief</i>
<i>Heeft publiek/ privaat in overweging meegespeeld?</i>	<i>nee Zo ja, op welke wijze?</i>
Voor hoe lang is samenwerkingsverplichting aangegaan? Waarom is deze keuze gemaakt?	<i>Tijd en uitleg (aan)geven Deze schaalgrootte wordt</i>

<p>Voor zolang als partijen met elkaar willen/moeten blijven samenwerken.</p>	<p>momenteel als het minimum beschouwd voor het kunnen uitvoeren van de taken die naar de gemeente komen. Als de decentralisaties niet worden afgeblazen (laag risico) zal de samenwerking voor een lange tijd in stand blijven (en mogelijk verder ontwikkelen).</p>	<p>toedeling van middelen bijvoorbeeld ook een rol. Over de rol en aansluiting van de adviesraden wordt nog nagedacht. Tzt als de samenwerking geformaliseerd is, zal er een DB en AB WGR zijn</p>	
<p>Besluitvorming, taken, verantwoordelijkheden en risico's</p>		<p>Hoe is verantwoordelijkheid deelnemers geregeld?</p>	<p>Iedere deelnemer is uiteindelijk zelf eind verantwoordelijk (wettelijk vastgelegd)</p>
<p>Is er een afstemmings- of besluitvormingsorganisatie?</p>	<p>Ja Er is een Stuurgroep (bestuurders) sociaal domein en er is een ambtelijke stuurgroep (ASDO) georganiseerd. In beiden wordt zitting genomen door leden met mandaat, zodat besluiten genomen kunnen worden. Democratische legitimiteit moet in principe geborgd worden via de bestuurders met terugkoppeling naar de raden. Daarnaast speelt ook de 'doe-democratie' een rol, dwz dat de overheid terugtreedt en de burger aan zet laat (overheidsparticipatie ipv burgerparticipatie). Daarbij speelt de</p>	<p>Bestaat er een takenverdeling?</p>	<p>Nog nie (behalve via Bestuurlijke stuurgroep, ASDO, projecten en werkgroepen (OGON)t, als WGR komt dan wel tussen DB en AB</p>
<p>Hierbij valt te denken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Alleen overleg/ afstemming of is beslissingsbevoegdheid gerelg?? · Ambtelijk en bestuurlijk? · Betrokkenheid raad (kaderstelling, budget, controle)? · Democratische legitimiteit? · Betrokkenheid niet- deelnemers in samenwerkingsverband? · Rol adviesraden? · Opgenomen in planning en controlecyclus? 		<p>Zijn er afspraken over verdeling kosten en risico's?</p>	<p>Nog niet maar zodra de samenwerking geformaliseerd is, zijn er zeker afspraken over kosten en risico's</p>
		<p>Uit welk gemeentelijk budget wordt welk bedrag geput?</p>	<p>Miv 2015 per beleidsterrein budgetten beschikbaar in de algemene uitkering De initiele organisatiekosten worden door het rijk en de provincie gedragen, de personele lasten (MUV projectleiders) komen voor rekening van de individuele gemeenten.</p>
		<p>Is er voor de samenwerking een financiële nulmeting of kosten-batenanalyse gedaan?</p>	<p>Nee Daarentegen is wel</p>

Zo ja op welke wijze en met welke uitkomst?	<i>onderzoek gedaan naar de huidige behoefte en het huidige gebruik van jeugdhulp, AWBZ etc zodat vooraf per gemeente hierover inzicht bestaat. Dat is van belang voor de transitiearrangementen en voor de latere uitvoering van nieuw beleid op het gebied van de decentralisaties.</i>
Wat zijn consequenties van beëindiging samenwerkingsverband?	<i>Dat zou gevolgen kunnen hebben voor het wel/niet mogen/kunnen uitvoeren van de gedecentraliseerde/te decentraliseren taken sociaal domein</i>